

Rapport fra Udvalget om modernisering af reglerne om grønne regnskaber

Indhold

1	INDLEDNING	5
2	SAMMENFATNING	7
3	GRØNNE REGNSKABER OG ANDEN MILJØRAPPORTERING	12
3.1	REGLERNE OM GRØNNE REGNSKABER	12
3.1.1	<i>Konstaterede effekter af grønne regnskaber</i>	14
3.2	PRTR – ET OFFENTLIGT TILGÆNGELIGT FORURENINGSREGISTER	16
3.3	EMAS OG ISO-14001	17
3.4	SAMMENHÆNG TIL ÅRSREGNSKABSLOVEN	17
3.5	ANDEN MILJØRAPPORTERING	18
3.5.1	<i>Energi og vand</i>	18
3.5.2	<i>CO₂</i>	18
3.5.3	<i>Affald</i>	18
4	MULIGHEDER VED DIGITALISERING	20
5	UDVALGETS ANBEFALINGER	22
5.1	NY MODEL FOR GRØNNE REGNSKABER	22
5.1.1	<i>Formål med de grønne regnskaber</i>	22
5.1.2	<i>Grundmodel og miljøledelsesmodel</i>	24
5.1.3	<i>Digitalisering</i>	26
5.1.4	<i>Danmarks opfyldelse af PRTR-kravene</i>	26
5.2	OMFATTEDE VIRKSOMHEDER	27
5.3	KRAV TIL INDHOLD OG OPLYSNINGERNES FORM I DE GRØNNE REGNSKABER	28
5.3.1	<i>Elementer i det grønne regnskab</i>	29
5.3.2	<i>Oplysningskrav og -form</i>	29
5.3.3	<i>Rapporteringsperiode - herunder sammenhæng til årsregnskabsloven</i>	33
5.4	ANMELDELSE OG INDBERETNING, KVALITETSVURDERING SAMT OFFENTLIGGØRELSE OG HÅNDHÆVELSE	34
5.4.1	<i>Anmeldelse og indberetning</i>	34
5.4.2	<i>Kvalitetsvurdering herunder tilsynsmyndighedernes udtalelse</i>	34
5.4.3	<i>Offentliggørelse</i>	35
5.4.4	<i>Håndhævelse</i>	36
6	MILJØMÆSSIGE KONSEKVENSER	37
7	ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER	38
7.1	ADMINISTRATIVE OMKOSTNINGER FOR VIRKSOMHEDERNE	38
7.2	OMKOSTNINGER FOR DET OFFENTLIGE	39

- Bilag 1:** Kommissorium for udvalg til modernisering og forenkling af grønne regnskaber.
- Bilag 2:** Deltagere i udvalgsarbejdet
- Bilag 3:** Mindretalsudtalelser fra Danmarks Naturfredningsforening og CO-industri til rapport fra Udvalget om modernisering af reglerne om grønne regnskaber.
- Bilag 4:** Sammenfatning af projekt om effekter af grønne regnskaber
- Bilag 5:** Forslag til listepunkter omfattet af grøn regnskabspligt
- Bilag 6:** Parallelopstilling over eksisterende regler om grønne regnskaber og mulige ændringer.

1 Indledning

Miljøministeren nedsatte i foråret 2006 et udvalg til modernisering af grønne regnskaber med det formål at komme med anbefalinger til, hvordan reglerne om grønne regnskaber kunne moderniseres og forenkles, således at relevant miljøinformation tilvejebringes og formidles fokuseret og enkelt fra virksomheden til de relevante interessenter i virksomhedens omverden.

Baggrunden for udvalgsarbejdet var blandt andet Virksomhedsudvalgets anbefalinger fra 2003 om øget fokus på forenkling og digitalisering af virksomhedernes rapporteringer, og Økonomi- og Erhvervsministeriets undersøgelse fra 2005 af de samlede administrative omkostninger forbundet med reglerne om grønne regnskaber, der viste, at reglerne var blandt de mest 10 mest byrdefulde i Miljøministeriet. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen opgjorde de samlede administrative omkostningerne for private virksomheder forbundet med bekendtgørelsen om grønne regnskaber til 44 mio. kr. årligt. Endvidere viste Erhvervs- og Selskabsstyrelsens undersøgelse, at virksomhederne anser reglerne for at være en irritationsbyrde, fordi kun få kunder efterspørger regnskaberne.

Ministeren pålagde udvalget at

- vurdere i hvilket omfang de gældende regler lever op til deres formål, hvordan Danmark lever op til de europæiske krav om rapportering af visse virksomheders miljøforhold til et europæisk forureningsregister, potentialet for administrative lettelser, fremgangsmåder samt fordele og ulemper ved en fremtidig digital rapportering af grønne regnskaber samt relationerne til andre relevante regler om finansielle årsregnskaber og EU's miljøledelsessystem EMAS,
- inddrage både eksisterende og ny viden i arbejdet og gennemføre initiativer, der sikrer at udvalgets ideer bliver drøftet bredt, og at synspunkter fra andre kredse indgår i arbejdet.

Udvalget har bestået af repræsentanter for CO-industri, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Energi, Dansk Industri, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Kommunernes Landsforening, Landbrugsraadet, Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet ved Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Miljøstyrelsen. Herudover har ministeren udpeget 3 udvalgsmedlemmer personligt.

Udvalget har holdt 8 møder samt en ½-dags workshop om virksomhedserfaringer med grønne regnskaber, hvor ovennævnte emner har været drøftet. Herudover har udvalget efteråret 2006 iværksat en undersøgelse af effekter af grønne regnskaber og anden offentlig tilgængelig miljørapportering. Fire af udvalgets medlemmer har deltaget i styregruppen for dette projekt.

Udvalget har drøftet forskellige andre krav om virksomheders rapportering om forbrug af energi og vand, CO₂-udledninger samt affaldsdata.

Udvalgets væsentligste anbefalinger fremgår af sammenfatning. I selve rapporten er alle, såvel flertals- som mindretalsanbefalinger refereret.

Kommissorium for udvalget er vedlagt som bilag 1, og en oversigt over, hvem der har deltaget i udvalgmøderne og i udvalgets workshop, findes i bilag 2.

2 Sammenfatning

Reglerne om grønne regnskaber har siden indførelsen i 1995 skullet sikre, at den brede offentlighed havde adgang til information om udviklingen i virksomhedernes miljøforhold, og skullet inspirere virksomhederne til at fokusere på deres miljøforhold.

Ca. 1000 virksomheder har i dag pligt til en gang om året at indsende et grønt regnskab til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der offentliggør regnskabet i CVR-registret sammen med en udtalelse fra tilsynsmyndigheden. Regnskabet skal omfatte:

- 1) Basisoplysninger om virksomheden.
- 2) Ledelsens redegørelse om en række mere miljøstrategiske forhold.
- 3) Oplysninger om konkrete miljøforhold omfattende blandt andet forbrugsdata, emissioner og affaldsproduktion samt gener som støj og lugt.
- 4) Et resumé af virksomhedens egenkontrol.

Udvalget har fået gennemført en undersøgelse af effekterne af grønne regnskaber, der viste, at de væsentligste effekter af de grønne regnskaber med den udformning, de har i dag, kan identificeres internt i virksomhederne i forbindelse med deres arbejde med miljøforholdene. Som redskab til kommunikation af virksomhedernes miljøforhold til interessenter er brugen af det grønne regnskab til gengæld meget begrænset. De samlede administrative omkostninger forbundet med reglerne om grønne regnskaber blev i 2005 af Erhvervs- og Økonomiministeriet opgjort til at udgøre 44 mio. kr. årligt svarende til 67.000 kr. per virksomhed.

PRTR-krav

De grønne regnskaber er fra 2001 blevet anvendt af Miljøstyrelsen som grundlag for Danmarks indberetning af visse emissioner fra IPPC-virksomheder. Siden er de europæiske krav til dansk rapportering om miljøtunge virksomheders miljøforhold blevet udbygget til PRTR-bestemmelserne, der kræver årlig rapportering om emissioner af 91 konkrete stoffer og om affald, hvis fastsatte tærskelværdier overskrides. Ca. 300 - 400 grønt regnskabspligtige virksomheder vurderes at skulle rapportere i henhold til PRTR.

Udvalget anbefaler, at PRTR-kravene indbygges i kravene til grønne regnskaber i fuldt omfang for at undgå krav til virksomhederne om dobbeltrapportering. Det betyder, at der vil skulle indføres et antal nye krav til oplysningerne i de grønne regnskaber.

Digitalisering

Udvalget har på baggrund af regeringens ønske om øget brug af digitale løsninger i den offentlige sektor drøftet mulighederne ved en fremtidig digital rapportering af grønne regnskaber. De omfatter blandt andet

- mere fleksible præsentationsformer for det grønne regnskab og nemmere adgang til de oplysninger, der er relevant for den enkelte borger, herunder mulighed for at sammenligne data eller følge udviklingen over tid,

- indbygning af hjælpefunktioner til virksomhederne samt imødegåelse af dobbeltrapportering ved koordineret brug af data imellem myndigheder og indrapporteringssystemer samt
- en lettelse af Miljøstyrelsens arbejde med internationale indberetninger.

Selve digitaliseringen vil ikke ændre virksomhedernes interne arbejde med de grønne regnskaber væsentligt, idet selve afleveringen af regnskabet kun udgør en lille del heraf, og udvalget vurderer ikke, at selve digitaliseringen umiddelbart vil medføre administrative lettelser for virksomhederne, ud over hvad der eventuelt følger af reduceret dobbeltrapportering.

Udvalget anbefaler således en digitalisering af de grønne regnskaber både af hensyn til en øget tilgængelighed og værdien af de grønne regnskaber for brugerne, men også fordi det er nødvendigt for at tilvejebringe grundlaget for så vidt muligt at undgå dobbeltrapportering.

Digitaliseringen bør omfatte anmeldelse og indberetning af det grønne regnskab via et centralt indberetningssted, som for eksempel *virksom.dk*, og en præsentation af de grønne regnskaber i en miljømæssig kontekst samtidig med, at det er muligt at finde regnskaberne i CVR-registret.

Udvalget anerkender, at det er en stor udfordring for det offentlige at etablere en digital løsning. Udformningen vil skulle ske i samarbejde mellem Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Miljøstyrelsen og under inddragelse af øvrige interessenter på området.

Relationer til andre regelsæt - EMAS og årsregnskabsloven

Godt 300 anlægsområder svarende til 110 organisationer er EMAS-registreret i Danmark i dag, mens omkring 800 organisationer er omfattet af ISO-14001 standarden for miljøledelse. Virksomheder, der er omfattet af EU's miljøledelsessystem EMAS, har mulighed for at indsende deres EMAS-redegørelse i stedet for det grønne regnskab.

Et flertal i udvalget anbefaler, at virksomheder, der har gjort en særlig indsats for at bringe sig på forkant med miljøarbejdet bør mødes med færre og mere fleksible krav, og at ovennævnte mulighed udbygges til en mulig frivillig miljøledelsesmodel som kan vælges af virksomheder med et certificeret miljøledelsessystem (dvs. enten EMAS eller ISO 14001). Kravene til miljøledelsesmodellen skal så vidt muligt tage udgangspunkt i den dokumentation, kommunikation og kontrol, som en certificering af miljøledelsessystemer forudsætter.

Danmarks Naturfredningsforening mener ikke, at virksomheder med certificerede miljøledelsessystemer bør kunne få færre og mere fleksible krav, idet der er undersøgelser, som viser, at virksomheder med miljøledelse ikke nødvendigvis har en bedre miljøprofil.

Grønne regnskaber skal i dag omfatte samme rapporteringsperiode som det finansielle årsregnskab, og de kan i visse tilfælde anvendes som supplerende beretning til det finansielle årsregnskab. Udvalget har ikke fundet væsentlige argumenter for den beskrevne kobling.

Virksomhederne kan have forskellige ønsker til, hvilken rapporteringsperiode deres grønne regnskab skal omfatte, og udvalget anbefaler, at denne

tidsmæssige kobling opgives, således at virksomhederne selv fastlægger rapporteringsperiode(r), samt at der ikke behøver at være sammenhæng mellem rapporteringsperioderne for miljøberetningen og miljødatarapporten.

Forenkling og modernisering

Udvalget vurderer, at et grønt regnskab har størst anvendelses- og informationsværdi, hvis det som i dag består af en kombination af miljødata og en beretning, som kan sætte dataene i perspektiv. Det er udvalgets vurdering, at det er tilstrækkeligt at opdatere beretningen hvert 3. år.

Udvalget anbefaler således, at de grønne regnskaber består af:

- 1) Basisoplysninger, der skal tjene til identifikation af virksomheden (det enkelte anlægsområde samt eventuelt koncerntilhørsforhold) og den/de brancher, virksomheden tilhører.
- 2) En treårig miljøberetning, der skal præsentere ledelsens engagement i det enkelte anlægsområdes eller koncernens miljøarbejde og give et overblik over miljøpolitik, miljømål, indsats og resultater for væsentlige ressource- og miljømæssige forhold. Miljøberetningen skal kunne udarbejdes på koncernniveau.
- 3) En årlig miljødatarapport for det enkelte anlægsområde.

Udvalget ønsker at styrke de grønne regnskaber strategiske betydning og anbefaler derfor, at den treårige miljøberetning skal omfatte oplysninger om virksomhedens:

- 1) Miljøpolitik.
- 2) Miljøforhold, der medfører væsentlige miljøpåvirkninger i tilknytning til aktiviteter.
- 3) Miljømål i forhold til de væsentlige miljøforhold.
- 4) Indsats og resultater samt overensstemmelse med miljømål.

Et flertal i udvalget anbefaler, at kravene til miljødatarapporten for virksomheder omfattet af den frivillige miljøledelsesmodel udelukkende skal omfatte krævede PRTR-oplysninger om emissioner og affald, mens øvrige virksomheder bør oplyse om eventuelle andre væsentlige emissioner samt om forbrug af energi, vand og råvarer i miljødatarapporten.

Danmarks Naturfredningsforening mener ikke, at virksomheder omfattet af miljøledelsesmodellen skal være omfattet af færre og mere fleksible krav.

Et flertal i udvalget anbefaler, at fastlæggelsen af kommende krav til oplysningerne i grønne regnskaber især bør sikre:

- Virksomhedernes fokus på den miljøstrategiske indsats.
- Danmarks opfyldelse af PRTR-krav.
- Offentlighedens mulighed for nemt at få indsigt i de miljøtunge virksomheders miljøforhold.
- Fokus på ydre miljøforhold.
- Stor fleksibilitet med hensyn til virksomhedernes arbejde med og udformning af det grønne regnskab, så det kan passes ind i virksomhedernes og interessenternes behov, som blandt andet bør betyde, at rækkefølgekravet for oplysningerne bortfalder.
- Muligheden for at digitalisere de grønne regnskaber.

Ovenstående vil indebære, at en række krav om specifikke oplysninger, som ikke vurderes at være af generel interesse, eller som kun er relevante for visse af de grønt regnskabspligtige virksomheder, vil skulle udgå.

CO-industri er ikke enig i, at der kun bør fastsættes krav vedrørende ydre miljø, hvilket vil betyde at krav om oplysning om medarbejderinddragelse vil udgå.

Danmarks Naturfredningsforening er uenig i, at det ud over PRTR-kravene skal være fleksibelt og dermed op til virksomhederne selv, hvilke konkrete miljøaspekter, virksomhederne rapporterer om. Naturfredningsforeningen ønsker, at der blandt andet af hensyn til brugerne anvendes standardiserede branchespecifikke registreringsprogrammer, som kunne gøre det muligt at følge tidsserier, at sammenligne virksomheder på tværs, og som sikrer en uvildig udvælgelse af, hvad der skal rapporteres om.

Flertallet i udvalget finder, at netop fleksibilitet for virksomheder til at oplyse om virksomhedsspecifikke nøgletal for udvalgte miljøforhold bedst vil sikre, at fokus over tid er rettet mod de væsentligste miljøpåvirkninger.

Efter at grønt regnskabsreglerne blev revideret i 2002, har tilsynsmyndighederne skullet afgive en udtalelse om udvalgte oplysninger i de grønne regnskaber på baggrund af det kendskab myndigheden i forvejen havde til virksomhederne via det løbende godkendelses- og tilsynsarbejde. De grønne regnskaber skal altid offentliggøres sammen med denne vurdering. Ifølge PRTR-forordningen har myndighederne blandt andet ansvaret for, at kvalitetsvurdere virksomhedernes oplysninger forinden videresendelse til EU's register.

Et flertal i udvalget anbefaler, at der sker en forenkling på dette område, således at der fremover udelukkende skal foretages kvalitetsvurdering af PRTR-data. Endvidere bør det så vidt muligt gøres valgfrit for virksomheder omfattet af miljøledelsesmodellen, om deres PRTR-data skal kvalitetsvurderes af det certificerende organ eller af tilsynsmyndigheden, og de nærmere krav til denne vurdering bør fastlægges på baggrund af en vurdering af, hvad der er enklest og billigst.

CO-industri mener, at der skal foretages kvalitetsvurdering af alle væsentlige data, samt at billigste løsning ikke skal være en afgørende parameter for valg af fremgangsmåde ved kvalitetsvurderingen.

Antallet af omfattede virksomheder

De grønt regnskabspligtige virksomheder er en delmængde af de ca. 7000 godkendelsespligtige virksomheder. Ca. 700 af de 1000 grønt regnskabspligtige virksomheder er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, som på baggrund af Virksomhedsudvalgets anbefalinger omfatter alle IPPC-virksomheder, virksomheder omfattet af VVM-direktivets bilag 1 samt andre større og miljøbetydende virksomheder. De resterende 300 grønt regnskabspligtige virksomheder er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2 og dermed af det forenkede godkendelsessystem, hvor godkendelsesarbejdet understøttes af branchebilag fastsat med udgangspunkt i bedst tilgængelig teknologi.

Et flertal i udvalget vurderer, at afgrænsning af grønt regnskabspligtige virksomheder skal ske med fokus på de miljømæssigt mest betydende virksomheder, hvor også offentlighedens interesse i at få indsigt forekommer. Herudover skal afgrænsningen ske under hensyntagen til PRTR-kravene og behovet for lettelser af de samlede administrative omkostninger for

virksomhederne omfattet af grønt regnskabs-pligten, jf. udvalgets kommissorium.

Flertallet i udvalget anbefaler på den baggrund, at regnskabspligten skal gælde for de miljømæssigt mest betydende virksomheder, som vurderes at omfatte alle listepunkter, som i dag er i-mærkede, samt yderligere 5 listepunkter på godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, hvor virksomhederne vurderes at have en tilsvarende miljømæssig betydning og dermed offentlig interesse. Listepunkterne omfatter i alt ca. 700 virksomheder.

Danmarks Naturfredningsforening og CO-industri mener ikke, at der skal ske en reduktion i antallet af grønt regnskabspligtige virksomheder, blandt andet fordi det særligt vil være de 300 virksomheder, der foreslås fjernet, som ville have glæde af grøn regnskabspligten i den forstand, at forpligtelsen vil holde dem fokuseret på en miljøindsats, som de ellers ikke ville prioritere.

Konsekvenser for miljø og potentiale for administrative besparelser

Overordnet set skønnes virksomhedernes arbejde med stadige miljøforbedringer at blive påvirket positivt på baggrund af udvalgets anbefalinger. Ikke mindst fordi de nye krav forventes at vil blive opfattet som fokuserede og rimelige af virksomhederne i modsætning til mere specifikke og formelle regler med mindre fokus på virksomhedens interesser og på det væsentlige og effektfulde.

Den foreslåede indsnævring i kredsen af virksomheder, der skal lave grønt regnskab, samt i de specifikke krav til oplysninger i det grønne regnskab vurderes ikke at give anledning negative miljømæssige konsekvenser. På den anden side kan en ophævelse af grøn regnskabspligten for de 300 virksomheder betyde, at positive miljømæssige konsekvenser udebliver.

Miljøstyrelsens har under en række forudsætninger foretaget et groft skøn af de administrative besparelser forbundet med udvalgets anbefalinger. Vurderingen viser, at de samlede anbefalinger vil betyde en besparelse for den enkelte virksomhed på mellem godt 25 og 50 %, afhængig af om virksomheden vælger grundmodellen eller miljøledelsesmodellen, samt at de samlede administrative besparelser for alle private grøn regnskabspligtige virksomheder kan komme op over 50 %, idet antallet af grønt regnskabspligtige virksomheder reduceres.

Rapporten omfatter yderligere et antal anbefalinger om modernisering om forenkling af reglerne om grønne regnskaber, som ikke er omtalt ovenfor.

3 Grønne regnskaber og anden miljørapportering

Kapitlet indeholder en beskrivelse af status for grønne regnskaber og anden relevant miljørapportering.

3.1 Reglerne om grønne regnskaber

Formålet med reglerne om grønne regnskaber har siden indførelsen i 1995 været todelt med fokus på både den brede offentligheds adgang til information om udviklingen i virksomhedernes miljøforhold og på at inspirere virksomhederne til at fokusere på deres miljøforhold.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgik det at:

”Formålet med bestemmelserne om grønne regnskaber er primært at sikre offentligheden lettilgængelig information om, hvordan en række miljøtunge virksomheder påvirker miljøet. Herudover har bestemmelserne til formål at inspirere virksomhedernes ledelse og medarbejdere til at fokusere på virksomhedens valg af råvarer, ressourceforbrug, produktionsprocesser og forureningsforhold for indirekte at medvirke til miljøforbedringer og ressource besparelser.”

Med en lovændring i 2001 og en efterfølgende ændring af bekendtgørelsen i 2002¹ kom der endvidere fokus på dialogen mellem tilsynsmyndighed og virksomhed og på, at Danmark kan leve op til EU-Kommissionens beslutning om et europæisk register over forurenende stoffer. Endelig bidrager bestemmelserne om grønne regnskaber til Danmarks opfyldelse af art. 5 i Århuskonventionen, hvorefter Danmark blandt andet er forpligtet til at tilskynde virksomheder til at informere offentligt om aktiviteter, der kan indvirke væsentligt på miljøet, samt at arbejde for at opbygge et edb-baseret forureningsregister².

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgik det at:

”Formålet med lovforslaget er at styrke de grønne regnskabers informationsværdi for offentligheden. Lovforslaget kan gennem en omlægning af proceduren omkring tilsynsmyndighedens udtalelse endvidere styrke dialogen mellem tilsynsmyndighederne og virksomhederne.”

I dag pålægger reglerne en række virksomheder en gang årligt at indsende et grønt regnskab til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sammen med

---

¹ Bekendtgørelsen er senest ændret i december 2006 (se bek. nr. 1515 af 14. december 2006). Ændringen omfattede alene justeringer med baggrund i kommunalreformen.

² Senere udmøntet konkret i PRTR-protokollen.

tilsynsmyndighedens udtalelse om regnskabet med henblik på offentliggørelse i CVR-registret. Regnskabet skal omfatte:

- 1) Basisoplysninger om blandt andet virksomhedens ejerforhold, miljøbetydende aktiviteter og miljøgodkendelser.
- 2) Ledelsens redegørelse om blandt andet miljøpolitik, væsentlige miljøpåvirkninger, miljømål og resultater, virksomhedens indsats i forhold til leverandører, medarbejderinddragelse og vilkårsovertrædelser samt oplysning om arbejdsmiljømæssige risici, væsentlige klager og eventuelle afvigelser i forhold til seneste regnskab.
- 3) Oplysninger om miljøforhold i form af forbrug af energi, vand og råvarer, forurenende stoffer, der indgår i produktionen, og som udledes til omgivelserne eller udsendes fra virksomheden med produkterne og affaldet, volumen af røggasser og spildevand, affaldsproduktion og håndtering, støj, støv og lugtforhold samt om udviklingen i miljøforholdene gennem de sidste 5 år.
- 4) Et resume af virksomhedens egenkontrol.

I forbindelse med behandlingen af det første lovforslag om grønne regnskaber fra 1995 blev det lagt til grund, at regnskabspligten skulle gælde for virksomheder, der på grund af deres størrelse og miljømæssige påvirkning af det ydre miljø kunne betegnes som "større og miljøtunge". Denne afgrænsning blev fastholdt i år 2000, hvor listen over grønt regnskabspligtige virksomheder blev justeret blandt andet med de sidste IPPC-virksomheder.

Koncerner kan i dag udarbejde et samlet grønt regnskab for hele koncernen, idet der dog skal ske særskilt rapportering for hvert grønt regnskabspligtigt anlægsområde om blandt andet basisoplysninger, miljøforhold, klager, vilkårsovertrædelser og egenkontrol.

Ca. 1000 godkendelsespligtige³ virksomheder er grønt regnskabspligtige i dag. Heraf er omkring 700 omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, der på baggrund af Virksomhedsudvalgets anbefalinger omfatter alle IPPC-virksomheder, virksomheder omfattet af VVM-direktivets bilag 1 samt andre større og miljøbetydende virksomheder⁴. De resterende grønt regnskabspligtige virksomheder, som er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2 og dermed af det forenklede godkendelsessystem, indbefatter især virksomheder, der foretager overfladebehandling af metaller mv. ved hjælp af en elektrolytisk, kemisk eller støvfrembringende processer, asfaltvirksomheder, virksomheder, der fremstiller plastprodukter, foder eller kemiske stoffer og produkter, virksomheder, der imprægnerer træ, samt virksomheder, der nyttiggør ikke farligt affald, som for eksempel skrothandlere.

Bekendtgørelsen om grønne regnskaber fastsætter også en række krav om oplysningernes form omfattende blandt andet fokus på ikke fagligt kyndige læsere, brug af absolutte tal og oplysning om eventuel indeksering.

---

³ I alt små 7.000 virksomheder er omfattet af Miljøstyrelsens bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed nr. 1640 af 13. december 2006. Ca. 80 % af virksomheder er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2, hvor oplysningskravene i forbindelse med ansøgning om godkendelse er reduceret set i forhold til virksomheder på bilag 1.

⁴ Det fremgår af bilag 5 i nærværende rapport, hvilke grønt regnskabspligtige listepunkter, der er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1.

Tilsynsmyndigheden foretager en kvalitetsvurderingen af udvalgte oplysninger i det grønne regnskab på baggrund af det kendskab, myndighederne i forvejen har til virksomhederne via det løbende godkendelses- og tilsynsarbejde, og kommer med en udtalelse herom, der skal offentliggøres sammen med regnskabet. Vurderingen skal gå på, om oplysningerne er korrekte og fyldestgørende. Hvis ikke oplysningerne vurderes at være tilfredsstillende, skal der være en dialog mellem myndigheden og virksomheden herom, inden myndigheden afgiver den endelige udtalelse. Tilsynsmyndigheden har 7 – 8 uger til først at lave et udkast til udtalelse til kommentering hos virksomheden og dernæst at færdiggøre en eventuel endelig udtalelse. Virksomhederne indsender regnskab og udtalelse på papir til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der foretager offentliggørelsen i CVR-registret, hvor regnskabet kan hentes gratis. En del virksomheder offentliggør endvidere det grønne regnskab på deres hjemmeside.

Grønt regnskabspligtige, EMAS-registrerede virksomheder har mulighed for at lade deres verificerede EMAS-redegørelse træde i stedet for det grønne regnskab, og de skal ikke indhente en myndighedsudtalelse, men blot indsende redegørelsen til tilsynsmyndigheden til orientering. Herudover er der mulighed for også at indsende frivillige grønne regnskaber, der er i overensstemmelse med bekendtgørelsens krav.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan pålægge virksomheder, der undlader at indsende et grønt regnskab i rette tid, administrative tvangsbøder. Herudover kan virksomheder på sædvanlig vis anmeldes til politiet med henblik på, at en dommer afgør, om virksomheden har overtrådt reglerne.

De eksisterende bestemmelser om grønne regnskaber fremgår af bilag 6, hvor hovedparten af bestemmelserne i den gældende bekendtgørelse om grønne regnskaber findes summeret i venstre kolonne.

3.1.1 Konstaterede effekter af grønne regnskaber

Erfaringer med de grønne regnskaber viser, at virksomhederne generelt fokuserer mere på deres miljøindsats, når de har pligt til at tilvejebringe og offentliggøre informationer om virksomhedens miljøbelastning. Endvidere kan et godt overblik over miljøforholdene blandt andet betyde ændret adfærd i virksomhederne og økonomiske gevinster i form af for eksempel besparelser på ressourceforbrug, en mere klar miljøprofil, der kan bruges i markedsføringsøjemed, eller bedre muligheder for at forebygge miljømæssige risici. Dette er blandt andet dokumenteret i en evaluering af de første to årgange af første generation grønne regnskaber⁵. Denne evaluering viste endvidere, at der var en lav efterspørgsel i den brede offentlighed efter regnskaberne, mens de professionelle brugere i vid udstrækning kendte regnskaberne, havde tillid til dem og brugte dem i et vist omfang.

Udvalget om modernisering af reglerne om grønne regnskaber iværksatte som led i sit arbejde en ny undersøgelse af effekterne af anden generation grønne regnskaber⁶ med henblik på at få et overblik over nytteværdien for såvel virksomheder som brugere. Undersøgelsen viste, at effekterne af de grønne

---

⁵ Evaluering af grønne regnskaber, Miljøstyrelsen 1999. Evalueringen omfattede regnskaber udarbejdet på baggrund af den første bekendtgørelse om grønne regnskaber fra december 1995. (1. generation).

⁶ Effekter af grønne regnskaber samt anden offentlig tilgængelig miljørapportering, Miljøstyrelsen 2007. Undersøgelsen blev gennemført af NIRAS, se eventuelt bilag 4.

regnskaber i den nuværende form især ses internt i virksomhederne, og at effekterne hovedsageligt findes blandt den fjerdedel af de omfattede virksomheder, som ikke har et miljøledelsessystem, og som er overvejende positive over for det grønne regnskab. Virksomheder med miljøledelsessystemer og virksomheder, der har en negativ holdning til det grønne regnskab, oplever derimod minimal effekt af det grønne regnskab.

Undersøgelsen viser endvidere, at det især er studerende og forskere, myndigheder og til dels interesseorganisationer på miljøområdet, som via regnskaberne får et overordnet billede af virksomhedens miljøforhold og -indsats, og efterspørgslen fra de potentielle brugere af regnskaberne vurderes generelt at være ret begrænset. De potentielle brugere har et ringe kendskab til regnskaberne, lige som de oplever en lav tilgængelighed til regnskaberne. Ofte er oplysningerne i regnskaberne i den nuværende form ikke tilpasset brugernes særlige behov, og for eksempel er de fleste af virksomhedens kommercielle interessenter stort set kun interesseret i at vide, om virksomhederne kan formodes at have styr på deres miljøforhold. De fleste virksomheder udtrykker derfor, ifølge NIRAS, irritation over, at den tid, der bruges på det grønne regnskab ikke nyttiggøres i forhold til en dialog med omverden. Tilsynsmyndighederne bruger jævnligt det grønne regnskab til at opnå bedre kendskab til virksomheden i forbindelse med tilsyn. Virksomhedens kunder efterspørger oftest oplysninger om certifikater eller miljømærker, og regnskaberne kan ikke anvendes til at sammenligne virksomheder indbyrdes. En sammenfatning af undersøgelsen findes i bilag 4.

De grønne regnskaber i CVR-registret blev i 2006 i gennemsnit rekvireret tre gange for hvert anlægsområde, hvilket svarer til hyppigheden, hvormed finansielle regnskaber fra større virksomheder bliver rekvireret. Der er en stor spredning i, hvor hyppigt de grønne regnskaber bliver rekvireret i CVR-registret. Omkring halvdelen af regnskaberne bliver rekvireret én gang eller slet ikke, mens regnskaber fra typisk større børsnoterede virksomheder eller virksomheder, der af andre grunde har offentlighedens interesse, rekvireres i større antal.

Begge typer af regnskaber bliver imidlertid også rekvireret ad andre kanaler end CVR-registret, og den eksterne interesse for det grønne regnskab er blandt andet meget afhængig af offentlighedens interesse for virksomheden generelt samt af, hvordan virksomheden udformer regnskabet, og om og hvordan virksomhederne markedsfører det på deres egen hjemmeside og i forbindelse med dialog med for eksempel kunder og leverandører.

Nedenstående eksempler illustrerer spredningen i efterspørgslen på grønne regnskaber:

Otte virksomheders grønne regnskaber blev rekvireret 20 gange eller mere fra CVR-registret i 2006.

To større danske virksomheder har i snit henholdsvis 20 og 550 månedlige hits på det grønne regnskab på deres hjemmeside. Virksomheden med 20 hits på det grønne regnskab havde samtidig omkring 250 hits på sin bæredygtighedsrapport. En anden meget stor virksomhed angiver, at kun ganske få eksterne (studerende) har vist interesse for deres grønne regnskab.

Hos en mindre virksomhed har man over en periode på mere end 10 år kun haft fire forespørgsler på det grønne regnskab, og på en anden lidt mindre virksomhed anvendes det grønne regnskab aktivt af virksomhedens sælgere, ligesom det generelt gives til kunder, der spørger bredt ind til virksomhedens miljøforhold.

3.2 PRTR – et offentligt tilgængeligt forureningsregister

Med PRTR-protokollen og -forordningen er der fastsat konkrete internationale krav til, hvordan og på hvilken form miljøtunge virksomheder skal rapportere om deres miljøforhold. Oplysningerne skal rapporteres for det enkelte anlægsområde og samles i et dansk forureningsregister, der også kaldes Pollutant Release and Transfer Register (PRTR) og skal bidrage til mere synlighed og åbenhed omkring virksomhedernes miljøforhold. Efterfølgende sendes oplysningerne videre til EU, hvor de offentliggøres i et fælles europæisk register.

Der er udmeldt en liste over 91 konkrete stoffer, som der skal oplyses om, hvis udledninger til enten luft eller via spildevand overskrider tærskelværdien for det enkelte stof. Listen omfatter blandt andet drivhusgasser, pesticider, VOC'er, tungmetaller, dioxiner samt stoffer, der er prioriteret i vandrammedirektivet.

Affald skal rapporteres som årlige mængder, og opdeles på farligt og ikke-farligt affald. For affald er der fastsat en tærskelværdi på 2 tons farligt affald og 2.000 tons ikke farligt affald på det enkelte anlægsområde. Der skal samtidigt oplyses, om affaldet bortskaffes (deponeres) eller nyttiggøres. Eksporteres farligt affald skal der tillige leveres oplysninger om mængder og modtager.

Det skal fremgå om data er målt, beregnet eller anslået, samt hvilken konkret analyse eller beregningsmetode, der er brugt til at opgøre emissionerne og affaldsmængderne.

Rapporteringen er årlig og følger kalenderåret. Endvidere er der krav om at baggrundsinformation, beregninger, måleresultater mv. opbevares i mindst fem år på virksomheden.

Som udgangspunkt har virksomheden ansvaret for at sende kvalitetssikrede oplysninger til den kompetente myndighed (Miljøstyrelsen), som skal kvalitetsvurdere oplysningerne inden de offentliggøres og sendes videre til EU.

Alle virksomhedstyper i bilag 1 til IPPC-direktivet er omfattet af kravene og hertil kommer blandt andet spildevandsrensplanlægning, fiskeopdræt, skibsværfter, træimprægneringsanlæg og minedrift.

Alt i alt vurderes det, at ca. 3-400 industrivirksomheder og ca. 200 landbrug samt et enkelt havbrug og ca. 25 spildevandsrensplanlægning har så store emissioner eller affaldsmængder, så de skal rapportere i henhold til PRTR.

Virksomhedernes PRTR-krav er fastsat i PRTR-bekendtgørelsen⁷, hvor der også er fastsat en frist på fem måneder til at indlevere oplysninger for det foregående rapporteringsår.

Bekendtgørelsen integrerer reglerne om grønne regnskaber ved at give mulighed for at aflevere oplysningerne via det grønne regnskab og samtidig

---

⁷ Bekendtgørelse 132 af 7. februar 2007 om register over udledning og overførsel af forurenende stoffer (PRTR)

følge regnskaberne tidsfrister. Miljøstyrelsen har efterfølgende ansvaret for at kvalitetsvurdere oplysningerne og offentliggøre samt videresende dem til EU.

3.3 EMAS og ISO-14001

I alt omkring 800 organisationer i Danmark er omfattet af den globale miljøledelsesstandard ISO 14001. Hver organisation kan omfatte flere anlægsområder. Disse virksomheder får minimum en gang årligt kontrolleret af en uafhængig 3. part, at de arbejder systematisk og struktureret med miljøledelse og miljøforbedringer. Virksomhederne er kun forpligtede til at offentliggøre deres miljøpolitik.

EMAS er EU's miljøledelsessystem, hvori ISO 14001 miljøledelsessystemet indgår. Der er godt 110 EMAS registrerede organisationer i Danmark svarende til i alt små 300 anlægsområder. Heraf er omkring 35 IPPC-virksomheder.

EMAS-virksomheder skal udarbejde en offentlig tilgængelig redegørelse, der kan offentliggøres elektronisk, men som skal udkomme i trykt form hvert 3. år. Redegørelsen skal årligt opdateres blandt andet med hensyn til data om virksomhedens miljøindsats og -resultater. Verifikator skal bekræfte redegørelsen, inden den sendes til registreringsmyndigheden og offentliggøres. Verifikator har således ved stikprøver verificeret alle tal i miljøredgørelsen, men det betyder ikke nødvendigvis, at alle tallene er efterprøvet.

ISO 14001-standarden omfatter ikke på tilsvarende vis bestemmelser, der sikrer, at data bliver opdateret netop årligt, og der er ingen krav om offentliggørelse.

Hverken for EMAS eller ISO-14001 skal rapporteringsperioder nødvendigvis være kalenderåret, og de beskrevne miljøledelsessystemer omfatter ikke konkrete bestemmelser om, hvor lang tid der må gå fra en opgørelsesperiode er sluttet, til auditor eller verifikator vurderer oplysningerne.

3.4 Sammenhæng til årsregnskabsloven

Reglerne om grønne regnskaber og finansielle årsregnskaber er i dag koblet på følgende punkter:

- Det grønne regnskab kan i visse tilfælde anvendes som en supplerende beretning til et finansielt årsregnskab. I de tilfælde, hvor det er muligt at anvende det grønne regnskab som en supplerende beretning, er der ingen særlige krav til det grønne regnskab i den anledning.
- Det grønne regnskab skal i dag udarbejdes for samme periode som det finansielle årsregnskab, og det grønne regnskab skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen 5 måneder efter afslutningen af regnskabsperiodens udløb⁸. Virksomheden kan indsende regnskabet separat eller sammen med det finansielle årsregnskab.

Godt halvdelen af de grønt regnskabspligtige virksomheder har kalenderåret som rapporteringsperiode.

---

⁸ Statslige aktieselskaber og børsnoterede virksomheder har dog en indsendelsesfrist på 4 måneder.

3.5 Anden miljørapportering

Virksomhederne er forpligtet til at indrapportere miljødata i flere sammenhænge. I relation til grønne regnskaber er det udover PRTR relevant at fokusere på energi, vand, affald og CO₂, som også skal rapporteres i andre sammenhænge for den enkelte virksomhed.

3.5.1 Energi og vand

Danmarks Statistik indsamler oplysninger om energiforbrug fra visse virksomheder med mere end 20 ansatte. Hvis virksomheden har mere end 50 ansatte, skal indberetningen suppleres med oplysninger over vandforbruget.

Der er en række forskelle mellem de grønne regnskaber og indberetningen til Danmarks Statistik. Indberetningen til Danmarks Statistik sker hvert andet år, og virksomhederne modsvarer ikke nødvendigvis de virksomheder, der skal udarbejde grønt regnskab. Indberetningen sker også på forskellige niveauer, idet den til Danmarks Statistik sker samlet for alle anlægsområder, mens de grønne regnskaber skal udarbejdes separat for hvert anlægsområde.

3.5.2 CO₂

Virksomheder omfattet af lov om CO₂ kvoter (kvoteloven) skal pr. kalenderår og årligt, senest den 31. marts, rapportere verificeret CO₂-udledning til Energistyrelsen.

Rapporteringen består af:

- en verificeret udledningsrapport
- en verifikationsrapport fra verifikator
- en verifikationserklæring fra verifikator

Rapporteringen sker som udgangspunkt digitalt via virk.dk. CO₂-udledningen vil fremover blive offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside i tilknytning til kvoteregistret.

I alt 377 danske anlægsområder inden for sektorerne el/varme, industri og offshore er i dag omfattet af kvoteloven. Der er som hovedregel tale om virksomheder, som i forvejen er omfattet af IPPC-direktivet, PRTR-forordningen og reglerne om grønne regnskaber. En væsentlig undtagelse er dog energiproduktion på anlægsområder med en indfyret effekt på mellem 20 og 50 MW. Disse anlæg er kun omfattet af kvoteloven, men hverken af IPPC, PRTR eller grønne regnskaber.

3.5.3 Affald

Godkendelsespligtige virksomheder skal i dag føre register over deres affald ved hjælp af affaldsstamkort, som opbevares på virksomheden. Med den kommende affaldsdatamodel er der lagt op til, at det fremover er affaldsindsamler, affaldsmottager, mellemstationer og slutbehandler, som skal registrere og indberette affaldsdata til en central database. Den enkelte godkendelsespligtige virksomhed skal så kunne hente oplysninger om sin affaldsproduktion herfra.

Affaldsdatamodellen er endnu ikke færdigbeskrevet, og det er derfor ikke endeligt fastlagt, hvilke oplysninger, de enkelte aktører skal indberette, eller hvilke udtræk, der skal kunne foretages fra den centrale database. Med hensyn

til kravene i PRTR-forordningen medtager den foreliggende beskrivelse af modellen for eksempel ikke de krævede oplysninger om, hvilken analyse- og/eller beregningsmetode, affaldsdata er baseret på, og det er endnu ikke afklaret, hvilke oplysninger om eksport af affald, der skal indgå.

Der skal foretages en nøjere kortlægning af de forskellige databehov og krav og en sammentænkning af krav og de digitale systemer, så relevante affaldsoplysninger i videst mulig omfang kan overføres digitalt fra affaldsindberetningen til "grøn regnskabs databasen", og så PRTR-forordningens krav om, at den enkelte virksomheds ansvar for de indberettede affaldsdata fastholdes.

4 Muligheder ved digitalisering

Regeringen har et konkret ønske om øget brug af digitale løsninger i den offentlige sektor og Virksomhedsudvalget har vurderet at digitalisering af de grønne regnskaber er et redskab i forbindelse med effektivisering og forenkling af virksomhedernes indberetninger til det offentlige.

I dag udarbejder virksomhederne det grønne regnskab på papir, som præsenteres som pdf-filer i CVR-registret sammen med de finansielle regnskaber.

I den nuværende form har de grønne regnskaber kun en begrænset anvendelse af brugerne, ligesom de kan være svære at finde. En digitalisering vil gøre det muligt at lave en mere fleksibel præsentationsform for både tekst og datadelen. Oplysningerne vil kunne anvendes på helt nye måder, ved for eksempel at gøre det muligt at sammenligne data eller følge udviklingen over tid.

For borgerne kan det blive langt nemmere at finde bestemte oplysninger og eksempelvis at sammenligne virksomhederne i deres nærområde med virksomheder i andre områder. Det vil også blive lettere at præsentere oplysningerne i relevante sammenhænge - en miljømæssig kontekst på Miljøstyrelsens hjemmeside i det danske PRTR-system og en økonomisk kontekst sammen med det finansielle regnskab.

Miljøstyrelsen vil langt lettere kunne foretage internationale indberetninger. I forbindelse med den videre rapportering af PRTR-data til EU vil der kunne laves en automatiseret datafangst fra de digitale grønne regnskaber.

Helt overordnet vil arbejdsgangene i virksomhederne ikke ændres væsentligt som følge af en digitalisering. Selve afleveringen af det grønne regnskab til myndighederne udgør kun en mindre del af virksomhedernes arbejde med regnskabet. Data vil stadig skulle indsamles, bearbejdes og registreres, og relevant tekst skal udarbejdes - dette arbejde ændres ikke som følge af, at indberetningen sker i et digitalt medie.

Virksomhedernes arbejde med regnskaberne vil dog kunne smidiggøres i forbindelse med design af en digital løsning - eksempelvis ved at relevant information som for eksempel kravene til de grønne regnskaber, PRTR-listen m.v. fremgår direkte i indberetningssystemet, så det bliver klarere og mere konkret, hvilke krav der stilles og hvordan de opfyldes. Det vil også være muligt at indbygge validitetsprocedurer, så oplagte indberetningsfejl opdages med det samme og lettere kan rettes.

Det vil være logisk og enkelt for virksomheder at indberette data og informationer til det offentlige ét sted. Ved at anvende et offentligt, centralt indberetningssted, som eksempelvis "virk.dk", der kan benyttes af flere offentlige myndigheder, åbnes der principielt mulighed for, at data kan koordineres mellem myndighederne. For eksempel vil en lang række af basisoplysningerne allerede findes under virksomhedens CVR- og P-numre.

En direkte forenkling for virksomhederne vil primært hænge sammen med etablering af en dataarkitektur og digital løsning, der kan imødegå dobbeltrapporteringer i det omfang sådanne identificeres.

Hvis datadelen af de grønne regnskaber indberettes standardiseret og digitalt, vil oplysninger kunne trækkes ud af et rapporteringssystem og bruges i andre sammenhænge. Det kan være med til at reducere dobbeltrapportering og effektivisere udvekslingen af miljøoplysninger mellem virksomheder og myndigheder og mellem forskellige myndigheder.

Da anvendelse af ensartede dataformater og rapporteringsperioder er forudsætningen for, at mindske dobbeltrapportering og indberette de grønne regnskaber digitalt, skal der udvikles standarder og metoder til opgørelse af de data, som grønne regnskaber skal indeholde, samt at der tilvejebringes ensartede krav til samme datatyper for så vidt angår opgørelsesmetode, frekvens for indberetning og tidspunkt – et ganske omfattende arbejde som må forventes at foregå over en del år.

Endvidere er udviklingen af robuste digitale systemer, hvor systemarkitekturen tager højde for integration med andre systemer svære og omkostningsfulde at etablere.

5 Udvalgets anbefalinger

Udgangspunktet for udvalgets anbefalinger er de eksisterende regler om grønne regnskaber og udvalgets kommissorium, jf. bilag 1.

Herudover bygger anbefalingerne på et generelt ønske om at fastholde og styrke offentlighedens mulighed for at få indsigt i de miljøtunge virksomheders miljøforhold samt et ønske om at anerkende og understøtte disse virksomheders mangeårige miljøindsats. En øget fleksibilitet og mulighed for en mere målrettet formidling til virksomhedens interessenter samt særlige muligheder for at tilpasse arbejdet med de grønne regnskaber til virksomhedernes øvrige miljøstrategiske arbejde skal være med til at øge værdien af det grønne regnskab. For virksomheder uden certificeret miljøledelse ønsker udvalget, at det grønne regnskab ses som et element i at styrke virksomhedens grønne ansvar, så regnskabet sætter fokus på og inspirerer til at udvikle og arbejde ud fra et miljøstrategisk sigte.

5.1 5.1 Ny model for grønne regnskaber

Udvalgets drøftelser af effekten af de grønne regnskaber set i forhold til formålet (jf. afsnit 3.1) har både omfattet de forskellige tidligere undersøgelser heraf, den undersøgelse NIRAS har gennemført for udvalget, samt input fra den workshop udvalget holdt med udvalgte virksomheder. Drøftelserne har især omhandlet offentlighedens indsigt, virksomhedernes interne miljøarbejde, særlige muligheder for at stille mere fleksible og enkle krav til virksomheder, der er på forkant med deres miljøarbejde, samt muligheder for at generere administrative lettelser, for digitalisering og for opfyldelse af PRTR-kravene.

5.1.1 Formål med de grønne regnskaber

Formålet med de grønne regnskaber omfatter offentlighedens indsigt og virksomhedernes interne miljøarbejde.

Offentlighedens indsigt

Udvalget har, på baggrund af de tidligere refererede undersøgelser, jf. kapitel 1 og afsnit 3.1.1, drøftet forskellige muligheder for at øge potentialet af de grønne regnskaber set fra brugerside. Blandt andet konkluderer effektundersøgelsen, at regnskaberne i dag med hensyn til deres indhold er landet mellem flere forskellige stole. De er ofte for datatunge for den almindelige nabo og for modtager uspecifikke til, at de reelt bliver anvendt i markedsføringen. Udvalgets egne stikprøver, jf. afsnit 3.1, viser meget store variationer i den efterspørgsel, virksomhederne oplever, efter de grønne regnskaber.

Et flertal i udvalget vurderer, at der generelt er en ringe brug af regnskaberne, og at data sjældent er ensartede nok til, at de kan bruges til sammenligning af miljøforhold. De fleste virksomheder udtrykker samtidig irritation over oplevelsen af, at den indsats, de lægger i det grønne regnskab, ikke bliver efterspurgt i forhold til deres dialog med omverden.

CO-industri og Danmarks Naturfredningsforening er uenig i vurderingen af, at der er en begrænset efterspørgsel og brug af regnskaberne. De vurderer, at den samlede efterspørgsel efter regnskaberne dels via CVR-registret, dels via virksomhedernes hjemmesider og dels via de udsendte trykte udgaver er langt mere omfattende og når en langt bredere kreds end forventet.

I dag kræves det, at regnskaberne skrives til en ikke fagligt kyndig læser, men det vil variere fra virksomhed til virksomhed, hvem der vurderes at være de væsentligste interessenter i relation til det grønne regnskab. Den enkelte virksomhed er bedst i stand til at vurdere, hvor efterspørgslen efter oplysninger om miljøforhold er, og hvad den går på. Hertil kommer, at virksomheder har forskellig strategi med hensyn til deres miljøkommunikation. Et flertal i udvalget vurderer derfor, at det fremover bør være op til den enkelte virksomhed at tilpasse regnskabet til de vigtigste interessenter.

Danmarks Naturfredningsforening og CO-industri mener dog ikke, at kravet, om at regnskaberne skal skrives til en ikke fagligt kyndig læser, skal udgå, da både fagbevægelsens og de af naturfredningsforeningens medlemmer, som ikke er særligt kyndige inden for miljøområdet, ellers risikerer at blive afskåret fra at bruge de grønne regnskaber.

Danmarks Naturfredningsforening vurderer endvidere, at de grønne regnskaber også kan formidles bedre til den miljøkyndige bruger, som ønsker at dykke længere ned i virksomhedens miljøforhold, blandt andet ved hjælp af en velfungerende database, hvorfra der kan udtrækkes serier af data, jf. også bemærkningerne refereret i afsnit 5.3.2.

For både eksperter og ikke-eksperter vil det øge værdien af regnskaberne, hvis de generelt får en mere fortællende form, hvor virksomhederne i højere grad forholder sig til de miljødata og de mål og resultater, der beskrives. En klarere formidling kan for eksempel også omfatte anskueliggørelse af udviklingen i nøgledata over tid og en mulighed for at sammenligne med lignende virksomheder, jf. også afsnit 5.4.3 om offentliggørelse. Der vurderes således at være en vis mulighed for at øge regnskabernes generelle miljømæssige informationsværdi ved hjælp af for eksempel fortællinger om virksomhedens konkrete miljøindsats og virksomhedsspecifikke nøgletal for udvalgte indsatsområder.

Regnskaberne vil kunne give brugerne et overordnet billede af, hvor væsentlige miljøbelastninger forekommer, og hvad udviklingen i disse belastninger har været. Men det vurderes ikke, at de er egnede til en egentlig sammenligning af forskellige virksomheders miljømæssige performance, da det vil kræve indsigt i for mange virksomhedsspecifikke forhold. Virksomhedernes miljøgodkendelser samt oplysninger om egenkontrol og tilsyn vil endvidere forsat kunne anvendes af personer med interesse i for eksempel mulighederne for at forbedre miljøforholdene på den enkelte virksomhed.

Endelig anerkender udvalget, at der blandt andet i forlængelse af intentionerne i Århus-konventionen under alle omstændigheder forsat skal være en reel mulighed for, at offentligheden kan få indsigt i de miljøtunge virksomheders miljøforhold.

Virksomhedernes interne miljøarbejde

Med hensyn til virksomhedernes interne brug af de grønne regnskaber, er udvalgsmedlemmerne enige om, at der tegner sig et billede, hvor reglerne understøtter visse virksomheder (typisk virksomheder, hvor miljøarbejdet ikke er integreret i ledelsessystemerne, og med en positiv indstilling til det grønne regnskab) i deres interne miljøarbejde, mens virksomhederne med miljøledelse ofte har et "set up" for deres løbende miljøarbejde, hvor det grønne regnskab ikke spiller nogen afgørende rolle for, om der er et miljømæssigt fokus i virksomheden.

På den baggrund vurderer udvalget, at der er fortsat behov for at specificere, hvad det grønne regnskab skal indeholde for at understøtte, at der kommer fokus på det miljømæssigt væsentligste, for de virksomheder, som ikke arbejder systematisk med deres miljøforhold. Endvidere kan grøn regnskabspligt med fastsatte mindstekrav til regnskabet være en god hjælp i større virksomheder til at holde miljøindsatsen på virksomhedens overordnede dagsorden, ligesom et fast og specificeret koncept for et grønt regnskab kan være en god hjælp for mindre virksomheder, der ønsker at redegøre for deres miljøindsats.

På den baggrund anbefaler et flertal i udvalget, at hovedformålet fortsat er todelte, således at de grønne regnskaber skal bidrage til:

- 1) At større og miljøtunge virksomheder samt andre virksomheder, der måtte ønske det, via krav om oplysning om konkrete miljøforhold og om virksomhedens indsats på miljøområdet, understøttes i at have fokus på deres miljøforhold og på stadige miljøforbedringer samt på offentlighedens adgang til viden herom.
- 2) At offentligheden, herunder særligt virksomhedernes interessenter, har nem og gratis adgang til gennemskuelig og relevant information om større og miljøtunge virksomheders miljøforhold via nettet og i den sammenhæng, hvor brugeren vil lede efter oplysning om virksomhedernes miljøforhold.

CO-industri og Danmarks Naturfredningsforening mener, at kun kriteriet "miljøtung", men ikke kriteriet "større", som bør ligge til grund for grøn regnskabspligten.

5.1.2 Grundmodel og miljøledelsesmodel

Pligten til at lave grønt regnskab kan ses som et element i de miljøtunge virksomheders grønne ansvar ved væsentligst at inspirere og fastholde virksomhedernes frivillige miljøindsats samt ved at kræve rapportering om virksomhedens miljøperformance til det offentlige. Bestemmelserne om de grønne regnskaber kan blandt andet understøtte den frivillige miljøindsats via en udbygning af den opdeling, som allerede findes i dag i en grundmodel for det grønne regnskab omfattende en række mindstekrav, som der er argumenteret for i afsnit 5.1.1 kombineret med en mulighed for frivilligt at vælge en anden model, som forudsætter, at virksomheden gør en særlig indsats, der har bragt den på forkant med miljøarbejdet.

Udvalget har drøftet, hvorledes grønt regnskabspligtige virksomheder, der vurderes at være på forkant med deres miljøarbejde, kan blive mødt med færre og mere fleksible krav til deres grønne regnskab set i forhold til andre virksomheder omfattet af pligten til at udarbejde et grønt regnskab.

Grønt regnskabspligtige, EMAS-registrerede virksomheder, der har en uafhængig tredje part til at kontrollere, at de arbejder systematisk og struktureret med miljøforbedringer, kan allerede i dag indsende deres EMAS-redegørelse, som de i forvejen er pligtige til at udarbejde og lade offentliggøre, i stedet for det pligtige grønne regnskab, også uden at indhente en myndighedsudtalelse.

Virksomheder, der er ISO 14001-certificeret, har ligeledes tredje parts kontrol af, at de arbejder systematisk og struktureret med miljøforbedringer og vurderes at udgøre en tilsvarende kategori. Virksomheders arbejde med miljøledelse bidrager generelt til, at virksomhederne kan blive indplaceret i en mindre tilsynskrævende tilsynskategori.

ISO-virksomhederne vil kunne anvende dele af indholdet i de dokumenter fra deres miljøledelsesarbejde, som omhandler forhold som væsentlige miljøpåvirkninger, miljøpolitik, -målsætning og -mål samt indsats og resultater i relation hertil. Da ISO-standarden ikke kræver, at virksomhederne offentliggør andet end deres miljøpolitik, laver disse virksomheder typisk ikke en samlet beskrivelse af de nævnte forhold med henblik på offentliggørelse, og det vil således være nyt for virksomhederne, at indholdet i de nævnte interne dokumenter skal offentliggøres.

Udvalget har endvidere overvejet, om en placering i tilsynskategori 1, som er baseret på, at tilsynsmyndighedens systematiske vurdering af, at virksomheden har bragt sig på forkant med miljøarbejdet, kunne anvendes som grundlag for færre og mere fleksible krav. Men da kategoriseringen er myndighedernes interne planlægningsværktøj og ikke beror på myndighedsafgørelser, og da kategoriseringen kan skifte på vilkårlige tidspunkter, er der enighed i udvalget om ikke at komme med anbefalinger herom.

På denne baggrund anbefaler et flertal i udvalget, at grundmodellen for det grønne regnskab suppleres med en mulig frivillig miljøledelsesmodel med færre og mere fleksible krav, som kan vælges af grønnt regnskabspligtige virksomheder med et certificeret miljøledelsessystem. Kravene til miljøledelsesmodellen tager så vidt muligt udgangspunkt i den dokumentation, kommunikation og kontrol, som en certificering af miljøledelsessystemer forudsætter. Udvalgets øvrige vurderinger og anbefalinger bygger på anbefalingen om en opdeling i disse to modeller.

Danmarks Naturfredningsforening mener ikke, at virksomheder med certificerede miljøledelsessystemer bør kunne få færre og mere fleksible krav, idet der er undersøgelser, som viser, at virksomheder med miljøledelse ikke nødvendigvis har en bedre miljøprofil. Til gengæld har virksomheder med miljøledelse sandsynligvis godt styr på deres miljødata, hvorfor arbejdet med det grønne regnskab må vurderes at kræve et minimum af virksomheden.

Udarbejdelse og offentliggørelse af frivillige grønne regnskaber efter enten grundmodel eller miljøledelsesmodel bør selvfølgelig fortsat være en mulighed for alle øvrige virksomheder, hvor det frivillige grønne regnskab kan ses som et element i arbejdet med at sikre systematik i og information om virksomhedens miljøarbejde, hvilket blandt andet kan bidrage til, at virksomheden bliver indplaceret i en mindre tilsynskrævende tilsynskategori.

5.1.3 Digitalisering

Udvalget har drøftet digitalisering af de grønne regnskaber, jf. kapitel 4. Digitaliseringen vurderes ikke umiddelbart at medføre administrative lettelser for andre end Miljøstyrelsen i forbindelse med dennes vidererapportering af PRTR-data til EU. Digitaliseringen kan imidlertid være med til at smidiggøre indberetningen og øge værdien af de grønne regnskaber, og såfremt der etableres en digital løsning, som kan reducere dobbeltrapportering, vil der også blive tale om en egentlig administrativ lettelse hos virksomhederne.

Udvalget vurderer således, at der er perspektiver i at digitalisere de grønne regnskaber frem for en afrapportering i papirform, idet det udgør en del af det nødvendige grundlag for at undgå krav om dobbeltrapportering af i første omgang PRTR-data og basisoplysninger om virksomhederne, men på sigt også af andre datatyper, som eksempelvis affald og CO₂.

Miljøstyrelsen vil i forbindelse med etableringen af den digitale løsning i videst muligt omfang indtænke de forskellige datakrav og sammenhæng til øvrige relevante digitale systemer, herunder CVR-registret og det kommende affaldsregistreringssystem.

Digitalisering kan også være med til at forbedre brugernes adgang til miljøoplysninger, give nye søgemuligheder og at øge værdien af oplysningerne for brugerne, jf. kapitel 4 og afsnit 5.4.3.

Udvalget ser perspektiver i, at den digitale løsning i så høj grad som muligt integrerer alle relevante indrapporteringer til det offentlige, således at man i videst muligt omfang kan undgå dobbeltrapportering, herunder rapportering til forskellige myndigheder. Men udvalget anerkender dog samtidig, at det vil være en endog meget stor udfordring for det offentlige at etablere en sådan løsning. Udvalget ser dog et behov for at udvikle digitale systemer, der også er så fleksible, så data kan modtages, valideres, overføres og præsenteres på de relevante og ønskede måder.

Udvalget anbefaler en digitalisering af de grønne regnskaber, der kan øge tilgængeligheden og værdien af de grønne regnskaber for brugerne og tilvejebringe grundlaget for så vidt muligt at undgå dobbeltrapportering, men ikke en løsning der er styrende for, hvordan reglerne udformes.

En række af udvalgets øvrige anbefalinger vedrørende blandt andet fleksibilitet med hensyn til rapporteringsperioder samt indberetningsform og offentliggørelse bygger for forudsætningen om digitalisering.

Det skal undersøges nærmere, hvordan en digital løsning kan gennemføres i praksis. Gennemførelse af en foranalyse samt den konkrete udformning af en digital løsning skal ske i samarbejde mellem Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Miljøstyrelsen og under inddragelse af virksomheder, tilsynsmyndigheder og brugere.

5.1.4 Danmarks opfyldelse af PRTR-kravene

3-400 virksomheder vurderes at være omfattet af PRTR-kravene om rapportering om emissioner og affaldsmængder over visse tærskelværdier.

Udvalget anbefaler, at PRTR-kravene skal indbygges i kravene til grønne regnskaber i fuldt omfang for at undgå krav til virksomhederne om

dobbeltrapportering. Det betyder, at der skal indføres et antal nye krav til oplysningerne i de grønne regnskaber. Det fremgår af afsnit 3.2 og 5.3, hvordan dette kan ske, og hvad det betyder.

5.2 Omfattede virksomheder

Et flertal i udvalget vurderer, at afgrænsning af grønt regnskabspligtige virksomheder skal ske med fokus på de miljømæssigt mest betydende virksomheder, hvor også offentlighedens interesse i at få indsigt forekommer. Herudover skal afgrænsningen ske under hensyntagen til PRTR-kravene og behovet for lettelse af de samlede administrative omkostninger for virksomhederne omfattet af grønt regnskabspligten, jf. udvalgets kommissorium.

EU's IPPC-direktiv definerer hvilke typer af virksomheder, der skal i-mærkes, og PRTR-forordningen bestemmer hvilke virksomheder, der skal rapportere PRTR oplysninger. Alle IPPC-virksomheder er omfattet af PRTR⁹. Anvendelse af et simpelt "IPPC-" eller "PRTR-kriterium" vil betyde, at det ved ændringer i disse regler, som for eksempel medfører en øgning i antallet af IPPC-virksomheder i Danmark¹⁰, kan gøre det nødvendigt at foretage en ny afgrænsning af de regnskabspligtige virksomheder for fortsat at leve op til kravet om reducerede administrative omkostninger.

Det er miljøministeren, som afgør, hvilke typer virksomheder, der skal være omfattet af den danske godkendelsesbekendtgørelse baseret på overvejelser i en dansk kontekst. Ved at vælge de konkrete listepunkter er det alene i "danske hænder" at definere, hvilke virksomheder der skal lave grønt regnskab.

Der er knap 650 IPPC-virksomheder i Danmark¹¹. Et flertal i udvalget vurderer, at disse samt yderligere 5 listepunkter på godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 omfattende ca. 60 virksomheder, der med hensyn til miljømæssig tyngde må vurderes at være på niveau med mange af IPPC-virksomhederne, skal være omfattet af grøn regnskabspligt.

I dag omfatter grøn regnskabspligten for andre virksomheder end IPPC-virksomheder kun virksomheder med over 20 ansatte. Grænsen er et supplement til de øvrige afgrænsninger foretaget på baggrund af art og omfang af aktiviteterne på virksomhederne, og den skal bidrage til at sikre, at meget små virksomheder ikke pålægges uforholdsmæssigt store administrative byrder. Antallet af ansatte omfatter alle personer på det enkelte anlægsområde og opgøres på baggrund af ATP-reglerne. Et flertal i udvalget vurderer, at grænsen skal fastholdes for ikke i-mærkede virksomheder.

---

⁹ Herudover er et fåtal af PRTR-virksomheder omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2. Det skønnes at dreje sig om højst 20 virksomheder inden for fiskeopdræt, overfladebehandling af træ samt skibsværfter til store skibe, hvor førstnævnte ikke er grønt regnskabspligtige i dag, og hvor de to sidstnævnte udgør delmængder af virksomhederne omfattet af listepunkterne A 204, E 202 og E 215. Såfremt disse virksomheder ikke bliver grønt regnskabspligtige fremover, vil de som tidligere beskrevet, være omfattet af PRTR-bekendtgørelsen.

¹⁰ Aktuelt er der for eksempel drøftelser om virksomheder, der håndterer affald, og energianlæg på mellem 20 og 50 MW.

¹¹ Fraregnet husdyrbrug, der siden 1. januar 2007 er reguleret i husdyrloven.

I afsnit 3.1 er det beskrevet, hvilke af de nuværende grønt regnskabspligtige virksomheder, der er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2. Udvalget vurderer, at der blandt disse ca. 300 grønt regnskabspligtige virksomheder vil være virksomheder uden miljøledelsessystem og med en positiv holdning til grønne regnskaber, som udvalgets effektundersøgelse har vist kan have udbytte af at lave grønt regnskab.

På baggrund af udgangspunktet om, at der skal tilvejebringes lettelser i de samlede administrative omkostninger forbundet med de grønne regnskaber, og at der for virksomhederne på godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2 næsten ingen sammenhæng er til PRTR-kravene, samt en prioriteringen af offentlighedens fortsatte mulighed for at få indsigt i de miljømæssigt mest betydende virksomheders miljøforhold vurderer et flertal i udvalget dog at grøn regnskabspligten skal bortfalde for de virksomheder, der er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2.

Et flertal i udvalget anbefaler på baggrund af ovenstående, at regnskabspligten skal gælde for de miljømæssigt mest betydende virksomheder. Flertallet vurderer, at disse virksomheder omfatter alle listepunkter, som i dag er i-mærkede, samt yderligere fem listepunkter på godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, hvor virksomhederne vurderes at have en tilsvarende miljømæssig betydning og dermed offentlig interesse. Det fremgår af udvalgsrapportens bilag 5, hvilke konkrete listepunkter, der er tale om. Listepunkterne omfatter i alt ca. 700 virksomheder.

Flertallets samlede forslag til, hvilke listepunkter, der skal være omfattet af grøn regnskabspligt, ses i bilag 5, hvor der også findes en lidt mere detaljeret beskrivelse af, hvilke listepunkter der foreslås tilføjet eller fjernet.

Danmarks Naturfredningsforening og CO-industri mener ikke, at der skal ske en reduktion i antallet af grønt regnskabspligtige virksomheder, da der iblandt de 300 virksomheder, der foreslås fjernet, vil være specielt mange, som ville have glæde af grøn regnskabspligt.

5.3 Krav til indhold og oplysningernes form i de grønne regnskaber

Udvalgets vurdering af, hvilke oplysninger de grønne regnskaber skal indeholde, har dels omfattet mere overordnede drøftelser af, hvilke elementer, de grønne regnskaber skal omfatte, samt drøftelser af en række af de specifikke oplysningskrav.

Udvalget finder, at kravene til de grønne regnskaber skal understøtte en kobling mellem det grønne regnskab og virksomhedens strategiske indsats på miljøområdet herunder til arbejdet med miljøledelse.

Udvalget anbefaler derfor, at der fortsat skal være mulighed for at aflægge grønt regnskab på koncernniveau, men med særskilt rapportering af krævede miljødata for hvert grønt regnskabspligtigt anlægsområde.

Det fremgår af afsnit 5.3.2, hvilke miljødata, herunder virksomhedsspecifikke nøgletal for udvalgte miljøforhold, det foreslås krævet oplyst.

5.3.1 Elementer i det grønne regnskab

Et grønt regnskab vurderes at have størst anvendelses- og informationsværdi, hvis det som i dag består af en kombination af systematisk årligt indsamlede og bearbejdede miljødata og en beretning, der kan sætte dataene i perspektiv. De konkrete miljødata er et vigtigt grundlag i forbindelse med virksomhedens prioriteringer og beslutninger om iværksættelse af konkrete miljøindsatser, og beretningen kan belyse spørgsmål om virksomhedens miljøstrategier og hjælpe til at tolke dataene.

Beretningsdelen for virksomheder med certificeret miljøledelse vil naturligt komme til at omfatte oplysninger om virksomhedens strategi, indsatsområder og resultater. Tilsvarende bør beretningen fra de øvrige virksomheder også fokusere herpå. Hovedparten af de forhold, som ledelsens beretning omfatter, ændres typisk ikke væsentligt fra år til år. En frekvens på tre år vurderes at være tilstrækkelig. Det svarer til gyldigheden af et ISO 14001-certifikat, det maksimale interval for en samlet EMAS-verificering og til den maksimale frekvens for samlet tilsyn på godkendelsespligtige virksomheder.

For så vidt angår miljødatadelen kan PRTR kravene ses som et helt bud på, hvilke emissioner og affaldsdata, der som minimum er de væsentligste. Set i den enkelte virksomheds perspektiv vil forbrug af energi, vand og øvrige ressourcer og råvarer samt emissioner ud over, hvad PRTR-kravene omfatter, ofte indgå i virksomhedens væsentlige miljøforhold. Men det vil være helt afhængig af den enkelte virksomhed, dennes branchetilhørsforhold og produktion i øvrigt, hvilke konkrete miljøforhold, der må anses for væsentlige.

På denne baggrund anbefaler udvalget, at de grønne regnskaber fremover består af følgende elementer:

- 1) Basisoplysninger, der skal tjene til identifikation af virksomheden (det enkelte anlægsområde samt eventuelt koncerntilhørsforhold) og den/de brancher, virksomheden tilhører.
- 2) En treårig miljøberetning, der skal præsentere ledelsens engagement i det enkelte anlægsområdes eller koncernens miljøarbejde og give et overblik over miljøpolitik, miljømål, indsats og resultater for væsentlige ressource- og miljømæssige forhold.
- 3) En årlig miljødatarapport for det enkelte anlægsområde, der som minimum skal omfatte emissioner og affaldsmængder, hvis disse ligger over PRTR-tærskelværdierne samt oplysninger om eksport af farligt affald.

5.3.2 Oplysningskrav og -form

Udvalget har ikke set det som sin opgave at gennemgå og vurdere hvert enkelt nuværende eller potentielle oplysningskrav til grønne regnskaber, men har i stedet set på mulige kriterier for, hvorvidt kravene vurderes at være af værdi for brugere og virksomheder. En række af kriterierne bygger på anbefalinger præsenteret i andre steder i udvalgsrapporten. I rapportens bilag 6 findes en parallelstilling over de eksisterende regler om grønne regnskaber og en beskrivelse af den foreslåede fremtidige model for grønne regnskaber med eksempler på, hvad anvendelse af nedenstående kriterier kan betyde for udformningen af de kommende krav.

Et flertal i udvalget anbefaler således, at fastlæggelsen af kommende krav til oplysningerne i grønne regnskaber især bør sikre:

- Virksomhedernes fokus på den miljøstrategiske indsats.
- Danmarks opfyldelse af PRTR-krav.
- Offentlighedens mulighed for nemt at få indsigt i de miljøtunge virksomheders miljøforhold.
- Fokus på ydre miljøforhold
- Stor fleksibilitet med hensyn til virksomhedernes arbejde med og udformning af det grønne regnskab, så det kan passes ind i virksomhedernes og interessenternes behov, som blandt andet bør betyde, at rækkefølgekravet for oplysningerne bortfalder.
- Muligheden for at digitalisere de grønne regnskaber.

Ovenstående vil indebære, at en række krav om specifikke oplysninger, som ikke vurderes at være generel interesse, eller som kun er relevante for visse af de grønt regnskabspligtige virksomheder, vil skulle udgå.

Det skal undersøges, hvordan man under hensyntagen til ovenstående krav kan udforme oplysningskravene, så de bliver så enkle som muligt for virksomhederne, og så man så vidt muligt undgår dobbeltrapportering. Udformningen af oplysningskravene skal blandt andet ske under inddragelse af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, virksomheder, tilsynsmyndigheder og brugere.

CO-industri er ikke enig i, at der kun bør fastsættes krav vedrørende ydre miljø, hvilket vil betyde, at krav om oplysning om medarbejderinddragelse vil udgå, og medarbejderinddragelse er et kardinalpunkt for en lønmodtagerorganisation.

Danmarks Naturfredningsforening er uenig i, at det ud over PRTR-kravene skal være fleksibelt og dermed op til virksomhederne selv, hvilke konkrete miljøaspekter, virksomhederne rapporterer om. Danmarks Naturfredningsforening anfører, at der findes megen viden om, hvilke miljøaspekter, der er mest relevante for specifikke brancher. Denne viden kan udgøre grundlaget for at udpege, hvilke miljøaspekter/parametre virksomheder fra forskellige brancher skal arbejde med i de grønne regnskaber.

Oplysningskrav og -form for den treårige miljøberetning

De eksisterende krav til ledelsens redegørelse for virksomheder, der ikke indsender EMAS-redegørelse, fokuserer ikke særligt på at få præsenteret en samlet helhed og strategi for virksomhedens miljøindsats men lister en række forhold (opnåede resultater inden for energi, transport og affald, medarbejderinddragelse, eventuelle miljøkrav til leverandører, arbejdsmiljømæssige risici, klager og indsats i forhold til vilkårsovertrædelser), som der skal oplyses om.

Udvalget vurderer, at kravene til miljøredegørelsen skal fokusere på virksomhedens strategiske indsats på miljøområdet både for virksomheder omfattet af miljøledelsesmodellen, (hvor ISO 14001-standardernes krav (og dermed også EMAS-forordningens) sikrer, at der foregår en sådan indsats, og at den er dokumenteret), og for virksomheder omfattet af grundmodellen.

Udvalget anbefaler således, at den treårige miljøberetning skal omfatte oplysninger om virksomhedens:

- 1) Miljøpolitik.
- 2) Miljøforhold, der medfører væsentlige miljøpåvirkninger i tilknytning til aktiviteter.
- 3) Miljømål i forhold til de væsentlige miljøforhold.
- 4) Indsats og resultater samt overensstemmelse med miljømål.

For EMAS-virksomheder vil alle de ovennævnte oplysninger fremgå af EMAS-redegørelsen, mens ISO-virksomhederne kan være nødt til at generere oplysningerne på baggrund af flere forskellige dokumenter fra deres ISO 14001-system. Af de ca. 700 virksomheder, som udvalget foreslår, fremover skal være omfattet af grøn regnskabspligt (jf. afsnit 5.2), har omkring halvdelen et miljø- eller energiledelsessystem. Ikke alle disse systemer er certificeret, men det vides ikke hvor stor en andel, der er. Udvalget har, til brug for vurderingen af, hvilke administrative besparelser, de samlede anbefalinger kan medføre, vurderet at 250, eller ca. 70 % af miljøledelsessystemerne er certificerede (jf. afsnit 7.1).

Udvalget vurderer, at virksomheder uden et certificeret miljøledelsessystem skal understøttes i have fokus på mulighederne for stadige miljøforbedringer. I dag kræves det blot, at virksomhederne oplyser om målsætninger, hvis sådanne haves, samt at der redegøres for væsentlige afvigelser i forhold til seneste grønne regnskab, og de data, der skal rapporteres er totalmængder for året.

Ved brug af nøgletal kan den reelle udvikling på den konkrete virksomhed bedre vurderes. Totale forbrugs- eller emissionsmængder kan eksempelvis relateres til antal producerede enheder. Et flertal af udvalget vurderer, at sådanne nøgletal dog sjældent vil kunne standardiseres og dermed heller ikke sammenlignes på tværs af virksomheder. Det vil endvidere være meget ressourcekrævende at etablere grundlaget for sådanne branchespecifikke nøgletal. Endelig harmonerer det ikke med den modernisering, der ligger i, at virksomhederne selv skal sætte mål for deres egne valgte miljøforbedringer, så fokus over tid rettes mod de væsentligste miljøforbedringer.

Et flertal i udvalget anbefaler derfor, at virksomheder på grundmodellen skal redegøre for udviklingen i væsentlige virksomhedsspecifikke nøgletal for udvalgte miljøforhold.

Danmarks Naturfredningsforening, CO-industri og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer mener, at ovennævnte nøgletal skal være branchespecifikke. Endvidere mener Naturfredningsforeningen, at nøgletallene ved hjælp af et godt IT-system godt vil kunne bruges til sammenligning på tværs af virksomheder.

Endelig mener Danmarks Naturfredningsforening ikke, at virksomheder omfattet af miljøledelsesmodellen skal være omfattet af færre og mere fleksible krav, jf. afsnit 5.1.2.

Et flertal i udvalget anbefaler endvidere, at der ikke er noget formkrav til teksten. Den bør således eksempelvis kunne skrives til prioriterede målgrupper eller indberettes i form af flere tekst-filer, eller den skal, selv om kravene til miljøberetningen alene fokuserer på miljøforhold, kunne indgå i en bredere sammenhæng som en bæredygtighedsrapport eller lignende.

Danmarks Naturfredningsforening og CO-industri mener at kravet om, at det grønne regnskaber skal skrives til en ikke faglig kyndig læser, skal bibeholdes, jf. afsnit 5.1.1.

ISO 14001-standarden stiller krav om, at virksomhederne skal beskrive både deres miljøpolitik, miljømålsætning og miljømål, og standarden definerer begreberne som følger:

"Miljøpolitik: Samlede hensigter og retningslinjer for en organisation i relation til dens miljøpræstation som formelt formuleret af topledelsen. (Miljøpolitikken skaber ramme for handling og for fastlæggelse af miljømålsætninger og miljømål).

"Miljømålsætninger: Samlede miljømål i overensstemmelse med miljøpolitikken, og som en organisation beslutter sig for at opfylde."

"Miljømål: Detaljeret krav til indsats, gældende for organisationen eller dele af den, som udspringer af miljømålsætningerne, og som det er nødvendigt at sætte og opfylde for at nå disse."

Udvalget har valgt kun at operere med "miljømål", ud fra en vurdering af, at miljømålsætninger kan være lidt for overordnede og svære operere med for visse virksomheder. Miljøcertificerede virksomheder kan blot oplyse om både miljømålsætninger og -mål i overensstemmelse med standarden.

Miljømål vil så blot skulle defineres i grønt regnskabs-forstand, således at målene både skal referere til miljøpolitikken og til en konkret indsats.

Oplysningskrav og -form for den årlige miljødatarapport

Med udgangspunkt i overvejelserne præsenteret i afsnit 5.1, vurderer et flertal i udvalget, at kravene om oplysninger i miljødatarapporter skal fokusere på at tilskynde virksomheder på grundmodellen til at arbejde systematisk med deres miljøindsats og på at give en relativ administrativ lettelse til virksomheder omfattet af miljøledelsesmodellen. Alle rapporteringspligtige virksomheder på grundmodellen bør således indberette miljødata om både væsentlige forbrug og væsentlige emissioner og affaldsmængder, mens øvrige rapporteringspligtige virksomheder omfattet af miljøledelsesmodellen udelukkende bør have krav om årligt at indrapportere emissioner eller affaldsmængder, og kun hvis disse ligger over PRTR-tærskelværdierne.

Hermed vil miljødatarapporter fra virksomheder omfattet af miljøledelsesmodellen typisk være af beskedent omfang, men stadig indeholde de krævede PRTR-data. Til gengæld vil miljøberetningerne fra disse virksomheder indeholde miljødata i varierende omfang. For så vidt angår EMAS-redegørelsen kræves det, at denne omfatter et resumé af de foreliggende data om organisations miljøindsats og resultater set i forhold til dens miljømålsætninger og miljømål, som foreligger for de områder, hvor de væsentlige miljøpåvirkninger forekommer. Da der ikke er noget tilsvarende krav til ISO-virksomhederne, kan det være varierende, i hvilket omfang miljødata vil fremgå af de dokumenter, som disse virksomheder vælger at indsende som deres miljøberetning, jf. ovenfor. ISO-virksomhederne skal have registre med relevante miljødata, men der er ingen krav om, at data fra forskellige registre sammenfattes.

Udvalget vurderer, at en række specifikke oplysninger om virksomhedens miljøforhold, som kræves i dag, kan udelades, fordi informationen vurderes at

have for ringe generel relevans for alle virksomheder eller ikke i nævneværdig grad at være i offentlighedens interesse.

På den baggrund anbefaler et flertal i udvalget, at virksomheder omfattet af miljøledelsesmodellen kun bør oplyse de pligtige PRTR emissions- og affaldsdata, mens virksomheder på grundmodellen endvidere bør oplyse om eventuelle andre væsentlige emissioner samt om forbrug af energi, vand og råvarer. Udvalget anbefaler endvidere, at PRTR-data kræves indberettet i faste digitale formater, når en digital løsning foreligger, og at virksomheder på miljøledelsesmodellen også skal have mulighed for at indberette forbrugs- og emissionsdata ud over PRTR-data digitalt. Endelig anbefales det, at der i tilknytning til dataene etableres en mulighed for, at virksomheden kan kommentere på disse for eksempel i forbindelse med afvigelser, eller hvis virksomheden ønsker at forklare data.

Danmarks Naturfredningsforening mener ikke, at virksomheder omfattet af miljøledelsesmodellen skal være omfattet af færre og mere fleksible krav, jf. afsnit 5.1.2.

5.3.3 Rapporteringsperiode - herunder sammenhæng til årsregnskabsloven

Udvalget har undersøgt behovet for at regulere den tidsmæssige kobling mellem det finansielle årsregnskab og de grønne regnskaber. Store og mellemstore virksomheder skal i deres årsregnskab blandt andet berette om virksomhedens miljøpåvirkning og foranstaltninger til forebyggelse, reduktion eller afhjælpning af skader herpå, men denne beskrivelse skal tjene til at give interessenterne et billede af de finansielle risici på miljøområdet. Investorer og andre med økonomiske interesser i virksomheden vil typisk også, hvis de har brug for at vurdere den miljømæssige performance, selv iværksætte en undersøgelse og ikke benytte det grønne regnskab.

Virksomhederne kan have forskellige ønsker til, hvilken rapporteringsperiode deres grønne regnskab skal omfatte og til, hvilke perioder dels miljøberetningen og dels miljødatarapporten skal omfatte. Det kan være mest hensigtsmæssigt, at miljøberetningen laves parallelt med andre lignende beskrivelser (for eksempel bæredygtighedsrapporten eller miljøledelse), eller at hensynet til virksomhedens ressourceplanlægning og muligheder for at undgå dobbeltrapportering tilgodeses. Udvalget mener endvidere, at miljøberetninger skal kunne laves på koncernniveau, jf. afsnit 5.3.

Virksomhedernes PRTR-data skal efter forordningen afgives for et kalenderår ad gangen. Hvis virksomheden ønsker at benytte en anden regnskabsperiode end kalenderåret, må det derfor fremgå i forbindelse med regnskabet, hvilke data der afgives som PRTR-data, og hvordan disse tal er fremkommet.

På den baggrund anbefaler udvalget, at den tidsmæssige kobling mellem det finansielle årsregnskab og de grønne regnskaber opgives, således at virksomhederne selv fastlægger, hvilken rapporteringsperiode, de arbejder med, samt at der ikke behøver at være sammenhæng mellem rapporteringsperioderne for miljøberetningen og miljødatarapporten.

En sådan ændring vil dog kræve en tilpasning af de eksisterende systemer.

Der er ikke noget til hinder for, at virksomheder, der ønsker det, kan indberette deres miljøberetning hyppigere end hvert tredje år.

5.4 Anmeldelse og indberetning, kvalitetsvurdering samt offentliggørelse og håndhævelse

I dag er op til tre forskellige myndigheder involveret i processerne vedrørende de grønne regnskaber. Udvalget finder, at der skal sigtes imod at reducere antallet af myndigheder, som virksomheden har kontakt til i forbindelse med anmeldelse, indberetning, offentliggørelse og håndhævelsen. Generelt er både virksomheder og tilsynsmyndighed interesseret i dialogen om virksomhedens miljøforhold og -indsats. Det grønne regnskab kan være én anledning til dialog, men ofte finder den væsentligste dialog af sted i relation til anden regulering af virksomheden.

5.4.1 Anmeldelse og indberetning

I udvalget er der enighed om, at virksomheder generelt bør have en mere entydig indgang til det offentlige, eksempelvis via virk.dk, og at fordelene ved en digital løsning kan udnyttes i denne forbindelse.

Virksomhederne bør fortsat have ansvaret for at anmelde og vedligeholde oplysninger om deres grønne regnskabspligt. I forbindelse med at en virksomhed bliver grønt regnskabspligtig, er der en række oplysninger, myndighederne skal bruge. Det drejer sig om en række konkrete stamoplysninger som navn, adresse, listepunkt, ansvarlige samt oplysninger om rapporteringsperiode, om virksomheden ønsker at følge grundmodellen eller miljøledelsesmodellen mv. Der vil også være behov for at ændre oplysningerne, hvis virksomheden eksempelvis ændrer navn, listepunkt mv. Flere oplysninger findes allerede hos myndighederne i CVR-registreret og med et centralt anmeldelsessted vil der kun være behov for at supplere og vedligeholde de oplysninger, som er specifikke for grønne regnskaber.

I forbindelse med indberetningen af selve det grønne regnskab bør en digital løsning indrettes fleksibelt, og så den så vidt muligt tager højde for virksomhedernes arbejdsgange. Eksempelvis bør det tilstræbes at gøre det muligt at taste direkte på en portal eller at integrere med virksomhedens egne systemer, ligesom der bør indbygges en række valideringsprocedurer, der fanger åbenlyse fejl med det samme.

Udvalget bemærker dog, at en digital anmeldelse og indberetning kræver et stort udviklingsarbejde hos det offentlige og en vis tilvænning hos virksomhederne. Det bør derfor i en overgangsperiode være muligt at aflevere det grønne regnskab på papir, indtil en digital løsning er på plads og virksomhederne har fået den integreret i sine arbejdsgange.

Udvalget anbefaler, at anmeldelse og indberetning af det grønne regnskab skal kunne ske digitalt via et centralt indberetningssted, som eksempelvis ”virk.dk”, der benyttes af flere offentlige myndigheder. Endvidere bør der i en overgangsperiode være mulighed for at aflevere oplysningerne på anden vis.

Det skal undersøges nærmere, hvordan en digital løsning kan gennemføres i praksis.

5.4.2 Kvalitetsvurdering herunder tilsynsmyndighedernes udtalelse

Udvalget vurderer, at kravene til kvalitetsvurdering skal forenkles og standardiseres men samtidig gøres mere fleksibel for virksomheder omfattet af

miljøledelsesmodellen af hensyn til muligheden for administrative lettelser. Kvalitetsvurderingen kan ikke afskaffes helt, idet PRTR-forordningen stiller krav om, at myndighederne kvalitetsvurderer PRTR-data med hensyn til om oplysningerne er fuldstændige, konsistente og troværdige.

Princippet om, at tilsynsmyndighederne udtaler sig om grønne regnskaber på grundmodellen, bør som udgangspunkt fastholdes, men udtalelsen bør standardiseres og tilpasses de digitale medier og bør fokuseres udelukkende på PRTR-data.

Tilsynsmyndigheden bør foretage kvalitetsvurderingen på baggrund af det kendskab, myndighederne i forvejen har til virksomhederne.

Hvis ikke PRTR-dataene vurderes at være tilfredsstillende, skal der være en dialog mellem myndigheden og virksomheden herom, hvor udgangspunktet er, at de to parter skal blive enige.

For virksomheder på miljøledelsesmodellen bør der så vidt muligt indbygges en fleksibilitet, så virksomheden har mulighed for at vælge, om kvalitetsvurderingen skal foretages af tilsynsmyndigheden eller af det organ, der certificerer miljøledelsessystemet. Såfremt certificerende organer skal foretage en vurdering af PRTR-data, vil der være tale om at lægge en myndighedsopgave ud til det certificerende organ. Der vil formentlig skulle laves en konkret aftale med de organer, der akkrediterer de certificerede organer, om forvaltningen og kontrollen.

Ud over tilsynsmyndighedernes eller auditors kvalitetsvurdering vil en digital indberetning også kunne bidrage til en validering, for eksempel ved sammenligninger med eventuelle normalniveauer eller tidligere indberettede data. Virksomhederne har selvfølgelig derudover altid muligheden for at lade sine oplysninger revidere af en ekstern sagkyndig.

Et flertal i udvalget anbefaler på denne baggrund, at der fremover udelukkende skal foretages kvalitetsvurdering af PRTR-data, at det så vidt muligt gøres valgfrit for virksomheder omfattet af miljøledelsesmodellen, om deres PRTR-data skal kvalitetsvurderes af det certificerende organ eller af tilsynsmyndigheden, og at de nærmere krav til denne vurdering fastlægges på baggrund af en vurdering af, hvad der er enklest og billigst.

CO-industri mener, at der skal foretages kvalitetsvurdering af alle væsentlige data, samt at billigste løsning ikke skal være en afgørende parameter for valg af fremgangsmåde ved kvalitetsvurderingen.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer mener, at der bør gives mulighed for at virksomheder, der offentliggør PRTR-data i deres årsrapporteringer med en revisorerklæring, som også omfatter kvaliteten af disse data, kan vælge at lade dette erklæringsarbejde substituere tilsynsmyndighedens eller auditors kvalitetsvurdering.

5.4.3 Offentliggørelse

Offentliggørelse af de grønne regnskaber skal i så høj grad som muligt imødekomme de forskellige brugeres tilgange og behov. PRTR protokollen stiller krav om, at data præsenteres på en brugervenlig måde på internettet og med mulighed for struktureret søgning, eksempelvis på branche, geografi mv., der også giver mulighed for at kunne sammenligne data for samme

virksomhed imellem forskellige år og data imellem virksomheder i samme branche med mere.

En digital indberetning vil kunne muliggøre en bredere og mere fleksibel offentliggørelsesform og den vil kunne være med til at øge de grønne regnskabers værdi for brugerne. De grønne regnskaber bør kunne findes både i en miljømæssig, en økonomisk og en virksomhedsspecifik kontekst.

I forbindelse med offentliggørelsen af oplysninger skal det være muligt at indekser data som et alternativ til at holde oplysningerne helt fortrolige inden for rammerne af lovgivningen om offentlighed i forvaltningen. I henhold til PRTR-reglerne skal offentligheden oplyses om, hvilken type oplysning, der holdes fortrolig, og hvorfor. Indeksring eller fortrolighed sker på baggrund af den pågældende myndigheds konkrete afgørelse.

Udvalget anbefaler, at de grønne regnskaber fremover kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside, hvor de præsenteres i en struktureret, miljømæssig kontekst, og at det samtidig er muligt at finde de grønne regnskaber via CVR-registreret i regi af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sammen med det finansielle regnskab.

5.4.4 Håndhævelse

Kompetencen til at udstede dagbøder bør overvejes flyttet fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til Miljøstyrelsen, idet Miljøstyrelsen i forvejen er kompetent myndighed i forhold til håndhævelse af PRTR-reglerne, jf. afsnit 3.1. Afhængig af udformningen og implementeringen af en digital løsning, vil en flytning af kompetencen også kunne betyde, at der vil være en myndighed mindre, som virksomheder og brugere af grønne regnskaber eventuelt vil komme i kontakt med i forbindelse med de grønne regnskaber.

6 Miljømæssige konsekvenser

Et af formålene med de grønne regnskaber er at medvirke til at reducere virksomhedernes miljøpåvirkninger. Både ældre og nyere undersøgelser af effekterne af de grønne regnskaber dokumenterer, at virksomhedernes arbejde med de grønne regnskaber har været en medvirkende årsag til opnåede miljøforbedringer.

Miljøforbedringerne ses typisk inden for energi-, vand- og råvareforbrug samt affaldshåndtering og typisk hos de virksomheder, der ikke har miljøledelse og som er positivt indstillet over for arbejdet med de grønne regnskaber.

Fastholdelse af kravet om grønne regnskaber vurderes i sin helhed at være væsentligt for at fastholde virksomhederne på deres grønne ansvar med stadige miljøforbedringer til følge.

Med den fokusering af indholdet i de grønne regnskaber, som følger af udvalgets anbefalinger, skønnes virksomhedernes arbejde med stadige miljøforbedringer at blive påvirket positivt, ikke mindst fordi udvalgets anbefalinger af virksomhederne vil blive opfattet som rimelige i modsætning til mere specifikke og formelle regler med mindre fokus på virksomhedens interesser og på det væsentlige og effektfulde.

Den foreslåede indsnævring i kredsen af virksomheder, der skal lave grønt regnskab, samt i de specifikke krav til oplysninger i det grønne regnskab vurderes ikke at give anledning negative miljømæssige konsekvenser, fordi allerede indvundne miljøforbedringer næppe opgives igen, fordi ressourcebesparelser og omhyggelig affaldshåndtering ofte har positive økonomiske konsekvenser, og fordi alle tidligere grønt regnskabspligtige virksomheder i alle tilfælde er omfattet af miljøbeskyttelseslovens regler om godkendelse og tilsyn. På den anden side kan en ophævelse af grøn regnskabspligten for de 300 virksomheder betyde, at positive miljømæssige konsekvenser udebliver.

7 Økonomiske og administrative konsekvenser

7.1 Administrative omkostninger for virksomhederne

Udvalgets forslag til modernisering og forenkling af de grønne regnskaber medfører en række administrative besparelser for virksomhederne. Det er især forslagene om,

- færre og mere fleksible oplysningskrav, jf. anbefalingen om en miljøledelsesmodel og anbefalingerne i afsnit 5.3,
- reduceret rapporteringshyppighed, jf. afsnit 5.3 og
- reduktion i antallet af grønt regnskabspligtige virksomheder, jf. afsnit 5.2,

der medfører væsentlige administrative besparelser. Hertil kommer effekten af indsatsen for at etablere overensstemmelse til andre rapporteringskrav rettet imod virksomhederne, så krav om dobbeltrapportering kan undgås, jf. afsnit 5.2 og 5.3.

Miljøstyrelsen har på baggrund af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens AMVAB-måling fra 2005 foretaget et groft skøn af de potentielle administrative besparelser forbundet med udvalgets anbefalinger. Skønnet er foretaget under forudsætning af, at de nye regler er indarbejdet hos virksomhederne, at 250 virksomheder er omfattet af miljøledelsesmodellen og at virksomhedens omkostninger forbundet med at indføre og drive et certificeret miljøledelsessystem ikke er medregnet, at 70 % af de grønt regnskabspligtige virksomheder er private, og at digitalisering muliggør automatisk genbrug af virksomhedernes basisoplysninger. Udvalget har været præsenteret for Miljøstyrelsens skøn, og styrelsen har efterfølgende justeret sit skøn af tidsforbruget til at udarbejde miljøberetningen.

Miljøstyrelsens skøn tyder på, at udvalgets anbefalinger under de ovenfor angivne forudsætninger, vil betyde en besparelse for den enkelte virksomhed på mellem godt 25 og 50 % afhængig af, om virksomheden vælger grundmodellen eller miljøledelsesmodellen, samt at de samlede administrative besparelser for alle private grøn regnskabspligtige virksomheder kan komme op over 50 %, idet antallet af grønt regnskabspligtige virksomheder reduceres. De nærmere beregninger fremgår af tabellerne herunder.

Tabel 1: Skønnet årligt tidsforbrug per virksomhed anført i timer for ny model for oplysningskrav i den eksisterende bekendtgørelse om grønne regnskaber og for henholdsvis ny grundmodel I en og ny miljøledelsesmodel

Bekendtgørelsens §	Nuværende krav, AMVAB	Ny grundmodel	Ny miljøledelsesmodel
§ 5 Baggrundsdata	2 ½	0	0
§ 6 Miljøberetning *	24 ½	24	12
§ 7 Årlig miljødatarapport	117 ½	80	50
§ 8 Udvikling i miljøforhold	½	2	2
§ 9 Resume af egenkontrol	1 ½	0	0
§ 11 Oplysning om særskilt revision	1	1	6
§ 12 Tilsynsmyndighedens udtalelse	9	6	0
§ 13 Indsendelse af grønt regnskab	1	1	1
I alt	157 ½	114	71
Relativ besparelse i forhold til nuværende regler pr. virksomhed	-	28 %	55 %

* Går fra at være etårig til treårig i den nye model

Tabel 2: Skøn over samlet administrativ besparelse forbundet med forslag til ny model for grønne regnskaber under forudsætning af, at 250 virksomheder er omfattet af miljøledelsesmodel I en

	Nuværende model	Ny model	
		Grundmodel	Miljøledelsesmodel
Timeforbrug pr. virksomhed	157 timer	114 timer	71 timer
Omkostninger pr. virksomhed*	63.000 kr.	45.600 kr.	28.400 kr.
Alle virksomheder	1000 virksomheder	450 virksomheder	250 virksomheder
Antal private virksomheder	700	315	175
I alt, private virksomheder	44 mio. kr.	14 mio. kr.	5 mio. kr.
Relativ administrativ besparelse	-	56 %	

* Der anvendes som i AMVAB en timepris på 400 kr.

7.2 Omkostninger for det offentlige

Det anbefales som nævnt, at ca. 700 virksomheder omfattes af grønt regnskabspligt.

For omkring 200-250 af de grønt regnskabspligtige virksomheder vil staten være tilsynsmyndigheden, og kommunerne vil være tilsynsmyndighed for de øvrige ca. 450-500 virksomheder. Tilsynsmyndighedens nuværende opgave i form af udarbejdelse af udtalelser til de grønne regnskaber, indgår som en integreret del af godkendelses- og tilsynsarbejdet. Hvis udtalelsen fremover alene skal omfatte en kvalitetsvurdering af PRTR-data, vil omfanget af oplysninger, som tilsynsmyndigheden skal vurdere, blive væsentligt reduceret. Dette vurderes dog i et vist omfang at blive opvejet af, at myndighederne vil skulle foretage kvalitetsvurderingen i overensstemmelse med PRTR-forordningens bestemmelser, jf. afsnit 5.4.2.

Etablering af en digital løsning for de grønne regnskaber inkl. tilretning i eksisterende systemer, der samtidig indebærer en digitalisering af indberetningerne til EU's PRTR, anslås løseligt at koste 6 mio. kr. I forbindelse med foranalysen af en digital løsning, vil der blive foretaget en nærmere analyse af omkostningerne til etablering af en digital løsning

herunder til tilpasning af eksisterende systemer i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og i Miljøstyrelsen, jf. afsnit 5.1.3.

Hertil kommer en løbende udgift til betjening og vedligeholde af edb-systemet, der dog vurderes at være på niveau med Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Miljøstyrelsens ressourceforbrug i forbindelse med modtagelse, offentliggørelse og rykning for regnskaber samt manuel udtagning og indberetning af PRTR-oplysninger fra de grønne regnskaber.

Kommissorium for udvalg til modernisering og forenkling af grønne regnskaber

Baggrund

Danske virksomheder m.fl. er i dag forpligtet til at rapportere deres miljømæssige forhold i en række sammenhænge. Ca. 1000 virksomheder er rapporteringspligtige i henhold til lov om grønne regnskaber. Loven blev gennemført i 1995 og på baggrund af en evaluering og en dialog med interessenterne blev loven ændret i 2001. Den tilhørende bekendtgørelse blev revideret i 2002. I forlængelse af Virksomhedsudvalgets anbefalinger (2003), om øget fokus på forenkling og digitalisering af virksomhedernes rapporteringer, er der gennemført flere initiativer, som giver viden om virksomhedernes rapportering og mulighederne for at digitalisere denne. Endelig har Økonomi- og Erhvervsministeriets AMVAB-måling¹ sat fokus på de grønne regnskaber ud fra ønsket om at reducere de administrative byrder.

Grønne regnskaber skal bidrage til, at virksomhederne arbejder aktivt med deres miljøforhold og give mulighed for, at virksomhedernes interessenter får indblik heri. Regnskaberne er i dag genstand for en dialog mellem virksomhed og tilsynsmyndighed, en del af dem anvendes som grundlag for en dansk indrapportering til EU, nogle virksomheder anvender også regnskaberne i deres markedsføring. Den brede offentlighed har ikke udvist speciel interesse for regnskaberne. Fra virksomhedernes side efterspørges en forenkling og en mere fleksibel afrapporteringsform end reglerne om grønne regnskaber i dag åbner mulighed for.

Formål

Udvalget skal senest sommeren 2007 afslutte sit arbejde med en rapport med anbefalinger til, hvordan reglerne om grønne regnskaber kan forenkles og moderniseres, således at relevant miljøinformation tilvejebringes og formidles fokuseret og enkelt fra virksomheden til de relevante interessenter i virksomhedens omverden.

Anbefalingerne skal som minimum ske på grundlag af en vurdering af:

- I hvilket omfang de gældende regler om grønne regnskaber bidrager til, at regnskaberne lever op til deres formål.
- Hvordan Danmark lever op til PRTR-kravene².

---

¹ AMVAB står for Aktivitetsbaseret Måling af Virksomhedernes Administrative Byrder. Med den anvendte metode er virksomhedernes administrative omkostninger forbundet med hvert enkelt oplysningskrav, som reglerne om grønne regnskaber omfatter, opgjort. Endvidere er der spurgt til, hvorvidt forskellige regler opfattes som irritationsbyrder.

² PRTR-forordningen omfatter krav til en række store virksomheder, herunder IPPC-virksomheder, om at rapportere om bestemte miljøforhold til et offentligt register.

- Potentialet for administrative lettelse på baggrund af bl.a. AMVAB-målingens resultater.
- Fremgangsmåder samt fordele og ulemper ved en fremtidig digital rapportering af grønne regnskaber.
- Relationerne til andre regelsæt, herunder bestemmelserne om, at EMAS-registrerede virksomheder fortsat skal fritages for grøn regnskabspligten samt årsregnskabslovens tidsmæssige krav, der i dag findes videreført i reglerne om grønne regnskaber.

Herudover kan udvalget beslutte at inddrage andre relevante forhold og initiativer vedr. virksomhedernes rapportering i arbejdet herunder f.eks.:

- Andre aspekter ved EMAS-ordningen og årsregnskabsloven.
- Andre regler vedr. virksomhedernes rapportering om udledninger til luft og vand, forbrug af kemikalier og energi eller produktion af affald.
- Frivillige ledelsessystemer med fokus på miljø og økonomi.

Udvalget kan inddrage både eksisterende og ny viden i arbejdet, og det igangsætter og følger udredninger og evalueringer på området. Udvalget kan nedsætte arbejdsgrupper til at belyse særlige emner og supplere sig selv med nye medlemmer. Udvalget skal gennemføre initiativer, der sikrer at udvalgets ideer bliver drøftet bredt, og at synspunkter fra andre kredse indgår i udvalgets arbejde.

Udvalget udgør i øvrigt Miljøministeriets regelforenklingsarbejde vedr. bekendtgørelse om grønne regnskaber i forlængelse af regeringens beslutning om generelt at styrke indsatsen for at skabe administrative lettelse for virksomhederne. Denne opgave omfatter bl.a. vurdering af mulighederne for at gennemføre administrative lettelse, mulighederne for øget brug af digitalisering samt for at forbedre kommunikationen mellem myndigheder og virksomheder. Opgaven omfatter endvidere bidrag til løbende og afsluttende afrapportering af resultaterne af det samlede regelforenklingsarbejde på Miljøministeriets område til regeringen.

Deltagere

Følgende organisationer bliver inviteret til at udpege en repræsentant med suppleant til udvalget:

Dansk Industri, Landbrugsrådet, Dansk Energi, CO-industri, Kommunernes Landsforening, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Erhvervs- og Økonomiministeriet samt Finansministeriet.

Herudover udpeges tre medlemmer personligt af miljøministeren. Miljøstyrelsens direktør er formand for og Miljøstyrelsen er sekretær for udvalget.

Tidsplan

2006	<ul style="list-style-type: none"> - Indledende drøftelser af visioner og problemstillinger på området og afklaring af vidensbehov samt iværksættelse af ekstern evaluering/udredninger. - Drøftelse af eksisterende regler, formål, effekt mv. - Inddragelse af omverdens ideer/opfattelser mv.
1. halvår 2007	<ul style="list-style-type: none"> - Drøftelser af resultater af evaluering/udredninger - Præsentation af udvalgets ideer for omverden - Rapport med anbefalinger fra udvalget omfattende beskrivelser af løsningsforslag og konsekvensanalyser.

Ministeren kan justere kommissoriet i lyset af relevante initiativer i og uden for Miljøministeriet.

Deltagere i udvalgsarbejdet

CO-industri: Arne Jensen og Keld Høgh

Danmarks Naturfredningsforening: Christian Poll

Dansk Energi: Rikke Thomsen og Camilla Rosenhagen

Dansk Industri: Tina Sternest og Lars Aagaard, der fra januar 2007 blev erstattet af Bjarne Palstrøm

Finansministeriet: Laura Glavind

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer: Birgitte Mogensen og Jens Frederiksen

Kommunernes Landsforening: Rasmus Tengvad, der fra marts 2007 blev erstattet af Mette Koch

Landbrugsraadet: Morten Løber

Økonomi- og Erhvervsministeriet, ved Erhvervs- og Selskabsstyrelsen: Carsten Ingerslev og Allan Vestergård

Personligt udpegede: Dorte Bramsen Clausen fra Green Network, Peter Damgaard Jensen fra PKA A/S og Steen A. Christensen fra Danisco

Miljøstyrelsen: Ole Christiansen (formand),
Claus Torp, Anette Christiansen og Lise Fogh (sekretariat)

Endvidere deltog nedenstående oplægsholdere på udvalgets workshop om virksomhedserfaringer med grønne regnskaber:

Annette B. Pedersen, MV-tryk

Carsten Goldek, Beck og Jørgensen

Steen A. Christensen, Danisco

Mette Christensen, Novadan

Charlotte Thy, Danish Crown

Jan D. Johannesen, Arla Foods

Mindretalsudtalelser fra Danmarks Naturfredningsforening og CO-industri til rapport fra Udvalget om modernisering af reglerne om grønne regnskaber

Danmarks Naturfredningsforening

DN har deltaget i udvalget for modernisering af grønne regnskaber. Vores mål har igennem udvalgsarbejdet været at sikre, at "modernisering" sker uden tab af åbenhed, datakvalitet, rapporteringsforpligtelse og formidling. I udvalgsarbejdet har DN fået bekræftet sit indtryk af betydningen af grønne regnskaber som et værktøj, som især kan holde en stor mellemgruppe af miljøbelastende virksomheder til ilden; at skulle rapportere væsentlige data hvert år kræver en fokus på miljø i det daglige, som er af stor værdi for miljøet og åbenheden om dette i Danmark.

I forhold til udvalgets flertalsrapport har DN en række punkter, hvor vi er uenige og ønsker anført delt indstilling. Disse fremføres herunder. Men også tekstligt i selve rapporten har DN indgivet en række kommentarer og forslag til ændringer.

Principielle holdninger

A)

Et flertal af udvalget ønsker at antallet af virksomheder med grønt regnskabspligt skæres ned fra ca. 1000 til ca. 700. Hvis man stiller virksomhederne op med de mest miljøtunge øverst og de mindst miljøtunge nederst, så ønsker et flertal i udvalget at skære fra bunden af de 1000 virksomheder, som i dag har pligt til at offentliggøre grønne regnskaber. DN mener, at de mest miljøtunge virksomheder i dag er reguleret på anden vis, og at det vil være her, hvor data i PRTR-registret, kapitel 5-godkendelse og en række andre reguleringsmetoder sikrer, at disse virksomheder er overvåget og forpligtet til at offentliggøre deres miljøindsats i én eller anden grad.

Derimod findes i bunden af listen på 1000 virksomheder en række virksomheder, som ikke er underlagt megen regulering eller forpligtelser til åbenhed. Disse vil have glæde af en årlig forpligtelse til at rapportere i den forstand at forpligtelsen vil holde dem fokuseret på en miljøindsats, som de ellers ikke ville prioritere. Det offentlige Danmark vil derfor tabe den åbenhed omkring disse virksomheder, hvis deres forpligtelser skæres bort i en "moderniseringsproces" for grønne regnskaber.

B)

Fleksibilitet er noget, som en række medlemmer i udvalget har ønsket; altså at det skal være op til den enkelte virksomhed at vælge, hvilke miljøaspekter, der rapporteres på. DN er uenig i denne måde at vælge miljøfokus på.

Virksomheder er grupperet i brancher, og der har igennem de sidste 10 år været gennemført et utal af miljø-brancheprojekter, som forholdsvis klart har peget på, hvilke miljøaspekter, som er mest relevante for branchen. DN mener, at vi på dette grundlag bør udpege miljøaspekter/parametre, som virksomhederne skal arbejde med i de grønne regnskaber. Dette indebærer flere fordele: For det første behøver virksomheden ikke selv overveje hvert år, hvad man nu ønsker at registrere eller ej. Man kører simpelthen med et standardiseret registreringsprogram, som har stor tidsmæssig stabilitet. For brugerne vil det indebære de store fordele, at man kan følge tidsserier over en årrække af de ønskede parametre, at man ikke er i tvivl om relevansen af disse data, fordi det ikke er virksomheden selv men en uvildig rapport, som ligger til grund for udvælgelsen af data. Endelig vil en branchebaseret standard hurtigt udvikle sig hen imod noget, som kan bruges til at sammenligne nøgletal fra forskellige virksomheder inden for samme branche.

C)

Virksomheder med certificeret miljøledelse, EMAS eller ISO 14001 ønsker et flertal i udvalget at lempe med den baggrund, at disse virksomheder vejes jævnlige af et certificerende organ, og at de arbejder seriøst med miljø kva certificeringen. DN er uenig i dette. Undersøgelser, f.eks. (Berkhout, F., J. Hertin, et al. (2001). Measuring environmental performance in industry, Final Report to the European Commission.) viser, at virksomheder med miljøledelse ikke viser en bedre miljøprofil end lignende virksomheder uden. Derfor er der ingen miljømæssig begrundelse for at give lempelser til disse. DN finder det derimod meget sandsynligt, at virksomheder med miljøledelse har så godt styr på data, at den rapportering, som skal leveres som et grønt regnskab kræver et minimum af virksomheden.

D)

Pligten til at formidle det grønne regnskab til en ikke-kyndig læser vil forsvinde, hvis det står til flertallet af udvalget. Dette finder DN problematisk, fordi vores oplevelse af grønne regnskaber er, at de hidtil har siddet lidt imellem to eller flere stole, som det i øvrigt beskrives i rapportens afsnit 5.1.1. DN mener, at det grønne regnskab på den ene side skal formidles bedre til det menige DN-medlem, dvs. den helt ukyndige borger, som interesserer sig for miljø og natur i sit lokalområde - herunder emissioner fra nærliggende virksomheder. På den anden side skal det grønne regnskab også formidles bedre til den aktive DN'er, som overvejer at dykke lidt mere ned i en lokal virksomheds miljøforhold mhp. at indgive klage eller på anden måde søge at forbedre forholdene. Det menige medlem hjælpes ved et kort og velskrevet resumé af udviklingen i de væsentligste nøgletal; den aktive hjælpes bedre af en velfungerende database på virk.dk, hvor man kan udtrække serier af data for en virksomhed eller sammenligne data for beslægtede virksomheder.

CO-industri

Afsnit 3.1 og 5.2

Delt indstilling: der er ikke enighed om, at kun 700 virksomheder skal have GRR. Reglerne bør omfatte samme antal som nu – 1000 virksomheder. Det er særligt disse 300 virksomheder, som vil have glæde af GRR, som vil sikre virksomhederne en miljøindsats, de ellers ikke ville gennemføre.

Afsnit 3.1.1

Der er ikke enighed om afsnittet, som er ulogisk opbygget og må skrives om. Først må gengives de oplysninger/undersøgelser/erfaringer, der har indgået i udvalgets overvejelser om effekter og efterspørgsel som bør behandles særskilt. Dernæst kan der konkluderes.

Delt indstilling: Det er ikke enighed om, at " efterspørgslen fra de potentielle brugere af regnskaberne vurderes generelt at være ret begrænset". Den samlede efterspørgsel efter grønne regnskaber dels via CVR-registret, dels via virksomhedernes hjemmesider og dels via de udsendte trykte udgaver er langt mere omfattende og når en langt bredere kreds end forventet. Sammenholdt med oplysningerne om, at virksomhederne ikke systematisk bruger regnskaberne i markedsføringen og ikke udsender dem til forretningsforbindelser, nærmiljø og lokale medier er efterspørgslen overraskende høj og absolut tilfredsstillende. Regnskaberne alene blevet downloadet 2527 gange over en 10 måneders periode i 2006 og udvalget har ikke været i kontakt med disse brugere om deres anvendelse.

Afsnit 5.1.1 Offentlighedens indsigt

Delt indstilling: Der er ikke enighed om afsnittet, der er en gentagelse af afsnit 3.1 og derfor overflødig. En omtale af, hvem der bruger GRR, falder helt uden for rammerne af hovedafsnittet om udvalgets anbefalinger. Skal udgå/sammenskrives med 3.1.

Delt indstilling: Der er ikke enighed om "Den begrænsede brug modsvares af den irritation, de fleste virksomheder udtrykker..." Uenigheden angår både at der skulle være en begrænset brug, og at de fleste virksomheder udtrykker irritation. Hvis udvalget skal udtale sig om, hvilken irritation de fleste af 1000 virksomheder måtte have, ville det forudsætte, at udvalget har været i kontakt med en flerhed af virksomhederne. Dette er ikke tilfældet. Der savnes præcis kildeangivelse for "irritationen".

Delt indstilling: Fagbevægelsen medlemmer består af ikke fagligt kyndige, og der er derfor ikke enighed om, at dette krav skal udgå, da det alt andet lige vil afskære fagbevægelsens medlemmer som typisk har almindelig skolegang fra at bruge de grønne regnskaber. Som det fremgår af punkt 5.1.1, underpunkt 2 skal informationen skal være gennemskuelig. I konsekvens heraf kan der ikke slækkes på kravet om hensyn til ikke fagligt kyndige.

Afsnit 5.1.1 Virksomhedernes interne miljøarbejde

Delt indstilling: Der er ikke enighed om, at virksomhederne også skal være "større". Det afgørende for krav om GRR bør alene være om en virksomhed er miljøtung.

Afsnit 5.3

Delt indstilling: virksomhederne skal oplyse om branchespecifikke og ikke kun om virksomhedsspecifikke nøgletal, da virksomhederne er grupperet i brancher og ser sig selv som en del af en branche.

Afsnit 5.3.2

I konsekvens af indstillingen til udvalgsrapport er der ikke enighed om parallelstillingen. Der gælder særligt forringelser af medarbejderinddragelse. Dette er et kardinalpunkt for en lønmodtagerorganisation.

Afsnit 5.3.2 Oplysningskrav

Vurderingen af de administrative lettelser bør ikke sammenblandes med virksomhederne systematiske arbejde med miljøindsatsen. Behandles særskilt.

Afsnit 5.4.2

Delt indstilling: Der skal foretages kvalitetsvurdering af alle væsentlige data. Der er ikke enighed om, at "billigst" skal være et afgørende parameter.

Keld Høgh
CO-industri
12.6.2007

Sammenfatning af projekt om effekter af grønne regnskaber

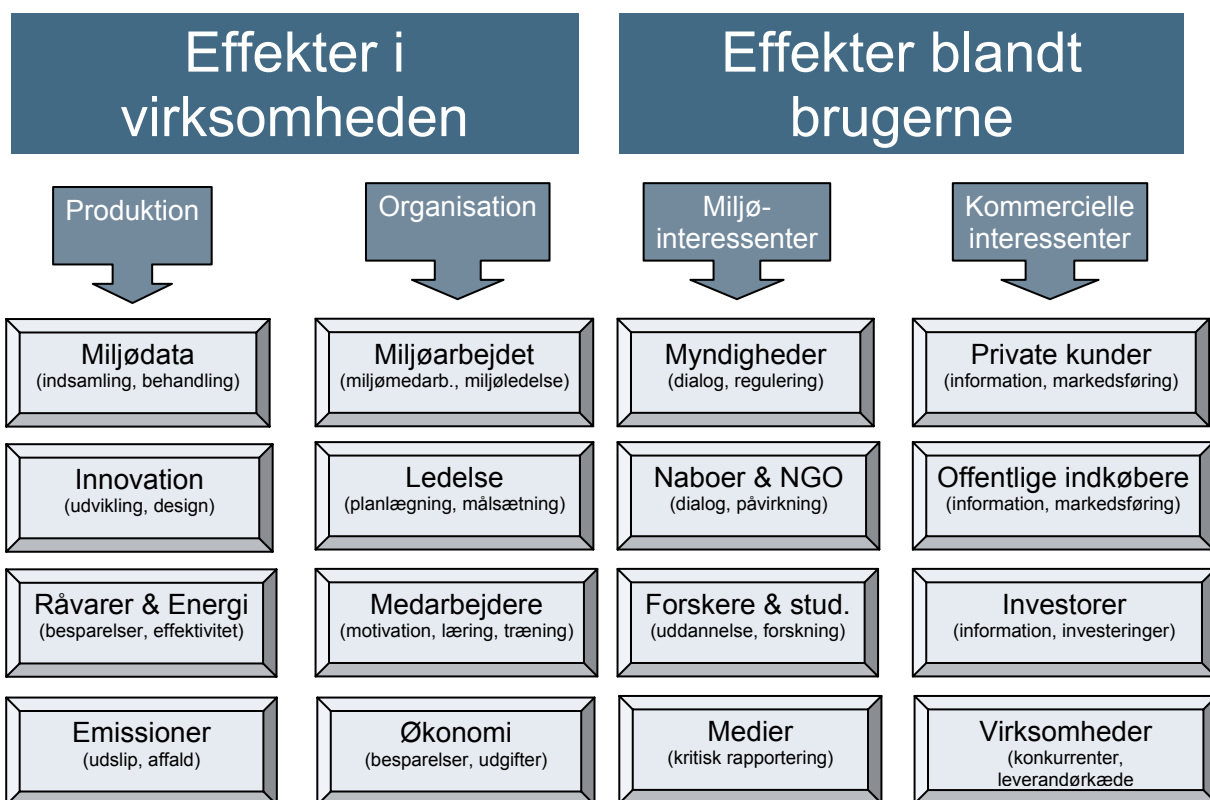
1 Præsentation af undersøgelsen

For Udvalget til modernisering og forenkling af grønne regnskaber har NIRAS gennemført en undersøgelse af effekterne af de grønne regnskaber og anden offentligt tilgængelige miljørapportering. Nærværende rapport er udarbejdet i forbindelse med denne undersøgelse.

Undersøgelsen har forløbet over fire faser.

1. I fase 1 er der foretaget et litteraturstudie med henblik på at identificere central litteratur fra ind- og udland omhandlende industrivirksomheders miljørapportering. Desuden har vi talt med i alt 10 danske og udenlandske eksperter i grønne regnskaber og anden miljørapportering.
2. Fase 2 bestod i en spørgeskemaundersøgelse blandt 100 tilfældigt udvalgte danske virksomheder omkring deres arbejde med henholdsvis det grønne regnskab og EMAS. I spørgeskemaundersøgelsen blev identificeret en række tendenser, der er forsøgt uddybet og forklaret i fase 3 og 4.
3. I fase 3 er foretaget 10 virksomhedsinterview med miljøkoordinatorer og miljøchefer samt repræsentanter for ledelsen omkring deres erfaringer med arbejdet med det grønne regnskab og EMAS både som kommunikationsredskab og i forhold til det interne miljøarbejde. Interviewene blev gennemført på 8 danske virksomheder, der laver grønne regnskaber, og 2 virksomheder, der arbejder med EMAS.
4. Fase 4 udgjorde interview med forskellige brugergrupper af det grønne regnskab, om deres anvendelse og nytte af det grønne regnskab.

Alle fire faser har indgået i den samlede analyse på den måde at litteraturstudiet har bidraget med en kontekst til undersøgelsen samt en bruttoliste over, hvilke effekter, der kunne tænkes at være af det grønne regnskab. Disse typer af effekter fremgår overordnet set af nedenstående figur. Spørgeskemaundersøgelsen har vist hvilke af de potentielle effekter, der rent faktisk gør sig gældende blandt virksomhederne. Endeligt har de personlige interview bidraget med forklaringer på effekternes kvalitative indhold og årsagssammenhæng for såvel virksomheder som brugere af de grønne regnskaber.

2 Overordnede konklusioner

De væsentligste effekter af det grønne regnskab er identificeret internt i virksomhederne i forbindelse med virksomhedernes arbejde med miljøforhold. Som redskab til kommunikation af virksomhedernes miljøforhold til interessenter er brugen af det grønne regnskab til gengæld meget begrænset. Virksomhederne oplever en mindre efterspørgsel efter det grønne regnskab. Ud over studerende og tilsynsmyndigheder er antallet af brugere meget begrænset.

Tre hovedgrupperinger

Der er i undersøgelsen identificeret tre grupperinger af virksomheder, der oplever væsentligt forskellige interne effekter af det grønne regnskab. Den første gruppe består af omkring halvdelen af de virksomheder, der er forpligtede til at udarbejde grønt regnskab. De er kendetegnet ved at have implementeret miljøledelsessystemer, som betyder, at der i virksomheden arbejdes med miljøforhold på et niveau, hvor det grønne regnskab ikke har noget yderligere at bidrage med. For disse virksomheder har det grønne regnskab minimal effekt. Omkostningsmæssigt kræver det ikke det store arbejde at lave det grønne regnskab, men de får til gengæld stort set heller ikke noget ud af det.

Den anden gruppe består af virksomheder, der ikke arbejder med et miljøledelsessystem, men som alligevel vurderer, at det grønne regnskab ingen effekt har i virksomheden. Disse virksomheder er kendetegnet ved at prioritere miljøarbejdet forholdsvist lavt og ved at have en meget negativ holdning til det grønne regnskab. Af samme grund følges der i virksomheden ikke op på de aktiviteter, som arbejdet med det grønne regnskab er med til at sætte i gang. Gruppen vurderes at bestå af lidt under hver fjerde virksomhed, der laver grønt regnskab. For dem vurderes det grønne regnskab samlet set at være en omkostning for virksomheden. Virksomheder i begge af de første grupper beklager sig over, at det grønne regnskab er stort set nytteløst arbejde for dem.

Den tredje og sidste gruppe består af virksomheder, der ikke har et miljøledelsessystem, og som har kunnet bruge det grønne regnskab til på den ene eller anden måde at styrke miljøarbejdet i virksomheden. Disse virksomheder har en forholdsvis positiv holdning til det grønne regnskab, og det er samtidig den gruppe, hvor langt de fleste effekter i virksomhederne gør sig gældende. Til forskel fra de to første grupper har virksomheder i denne gruppe fundet incitamenter til at arbejde med det grønne regnskab som følge af forskellige oplevede positive effekter af arbejdet med det grønne regnskab. De væsentligste af disse effekter er styrkelse af indsamlingen af miljødata, øget viden om og fokus på virksomhedens miljøarbejde i ledelsen, en styrkelse af miljømedarbejderens rolle i virksomheden samt få konkrete eksempler på besparelser inden for energi, råvarer og affald. Denne gruppe vurderes at bestå af lidt flere end hver fjerde virksomhed. For dem vurderes det grønne regnskab at have en samlet set positiv værdi for virksomheden.

Nogle af virksomhederne i den første gruppe har indført miljøledelsessystemer i forbindelse med arbejdet med det grønne regnskab. Dette gælder særligt de virksomheder, der har valgt at arbejde med EMAS i stedet for det grønne regnskab. Kravet om udarbejdelse af det grønne regnskab har således været medvirkende til, at flere virksomheder er begyndt at arbejde mere systematisk og strategisk med virksomhedens miljøforhold. Denne sammenhæng fremstår som en af de væsentligste effekter af det grønne regnskab.

Det grønne regnskab som kommunikationsredskab

I forhold til kommunikationen er konklusionen af denne undersøgelse, at det grønne regnskab kun i begrænset omfang anvendes i kommunikationen mellem virksomhederne og deres interessenter. Samtidig tyder forklaringer på, at det substantielle indhold af denne kommunikation er så sporadisk at virksomhederne stort set ingen nytte oplever af det grønne regnskab i kommunikationen med omverdenen. De fleste virksomheder udtrykker derfor irritation over, at den tid, der bruges på det grønne regnskab, ikke nyttiggøres i forhold til en dialog med omverdenen..

Af de adspurgte brugergrupper er det kun blandt myndighederne og studerende samt til dels interesseorganisationer på miljøområdet, der er blevet fundet interesse for det grønne regnskab. Disse brugeres nytte af at anvende det grønne regnskab er primært, at det giver et overordnet billede af virksomhedens miljøkultur og miljøarbejde, og at det holder virksomheden op på overskridelser af deres miljøgodkendelse.

Der er ingen eller kun yderst begrænset nytte af det grønne regnskab blandt gruppen af kommercielle interessenter, bestående af investorer, kunder og andre virksomheder. Virksomheder, der har forsøgt at anvende det grønne regnskab i forbindelse med markedsføringen har ikke haft megen succes hermed. Miljøledelsessystemer som EMAS og ISO 14001 har en bedre signalværdi, fordi virksomhederne frivilligt forpligter sig til at leve op til systemernes krav. Derfor er miljøledelsessystemerne bedre markedsføringsredskaber end det grønne regnskab.

Dilemmaer for det grønne regnskab

I forhold til brugen af det grønne regnskab er der identificeret to centrale dilemmaer. På den ene side kritiseres det grønne regnskab for at være for teknisk og datatungt til brug af ikke ekspertbrugere. Derfor anbefaler flere eksperter og brugere, at de grønne regnskaber antager en mere fortællende

form, hvor virksomhederne i højere grad forholder sig til de miljødata og de målsætninger og handlingsplaner, der kommunikeres.

På den anden side indeholder det grønne regnskab ikke miljødata, der er detaljerede nok til at tilfredsstille databehovet hos tilsynsmyndighederne og de centrale myndigheder, der derfor må indsamle oplysninger på anden vis. Desuden er datadelen ikke god nok til at foretage sammenligninger mellem virksomhederne. Der er altså et dilemma mellem at tilfredsstille behovet for miljødata og behovet for en forholdsvis let tilgængelig fortælling om virksomhedernes miljøforhold.

Et andet centralt dilemma er, at de grønne regnskaber har til hensigt at fungere som redskab til kommunikation af virksomhedernes miljøforhold til interessenterne. Som det fremgår af konklusionen, peger denne undersøgelse på, at de væsentligste effekter af det grønne regnskab opstår i forhold til arbejdsprocesser internt i virksomhederne. Dette dilemma betyder, at det grønne regnskab og procedurerne i forbindelse hermed i høj grad er fokuseret på at bidrage til den eksterne kommunikation, mens det grønne regnskab har sin væsentligste effekt internt i virksomheden.

Kort sagt er den overordnede konklusion, at de grønne regnskaber har en meget begrænset værdi for de potentielle brugere og at de i et vist omfang har værdi for virksomhedernes interne miljøarbejde.

3 Centrale effekter af det grønne regnskab

Det overordnede sigte for denne undersøgelse har været at identificere effekter af det grønne regnskab. Da langt de fleste effekter er positive, vil det først og fremmest være positive effekter, der er fremhævet. Til det er det vigtigt at pointere, at effekterne langt fra er gældende for alle virksomheder eller brugere samt at der er en række potentielle effekter, som det grønne regnskab ikke har medført. I det følgende er de identificerede effekter delt op efter effekter internt i virksomheden og effekter blandt brugerne af det grønne regnskab.

Effekter i virksomheden

Som det fremgår af de tre hovedgrupperinger af virksomheder oven for er det af afgørende betydning om virksomheden i forvejen arbejder med et miljøledelsessystem for den interne nytte virksomheder finder i arbejdet med det grønne regnskab.

Den væsentligste effekt i virksomhederne er, at de grønne regnskaber har bidraget til, at virksomheder, der ikke i forvejen har haft systematisk indsamling af miljødata, har fået startet denne proces som følge af arbejdet med de grønne regnskaber.

I forhold til virksomhedernes miljøpåvirkning er den væsentligste effekt opstået i forbindelse med indsamling af miljødata, hvor virksomhederne har fundet mulige omkostningsreduktioner, inden for primært minimering af vand- og energiforbrug samt bedre sortering af affald.

Det grønne regnskab har desuden været med til at støtte miljømedarbejderen i dennes arbejde med virksomhedens miljøforhold, hvor et miljøledelsessystem ikke i forvejen er implementeret i virksomheden. Til gengæld er der en udbredt irritation blandt miljømedarbejdere med ansvar for det grønne

regnskab, fordi de oplever at de spilder deres tid med at udarbejde et dokument til kommunikation, som efter deres erfaring har en meget lille nytte som sådan.

Kravet om arbejdet med grønne regnskaber har desuden bidraget til indførelse af miljøledelsessystemer herunder EMAS, men denne effekt var stærkest i forbindelse med indførelse af de grønne regnskaber. Udover det mere systematiske og målrettede miljøarbejde, som et miljøledelsessystem bidrager til, er en af årsagerne til at EMAS og andre miljøledelsessystemer er valgt til afløsning af det grønne regnskab, at virksomhederne vurderer, at EMAS har en bedre markedsføringsværdi.

I forhold til ledelsen viser undersøgelsen, at arbejdet med det grønne regnskab bidrager til udarbejdelsen af handlingsplaner og medvirker til, at ledelsen i et flertal af virksomheder får en større indsigt i virksomhedens miljøforhold. Af en række interview fremgår det dog, at ledelsen ikke ofte er yderligere involveret i det grønne regnskab end ved en underskrift.

De grønne regnskaber er med til at involvere medarbejderne i miljøforståelse i virksomheden. Men det er primært de nøglemedarbejdere, der skal indsamle miljødata, der involveres. Det ses, at de virksomheder, hvor virksomhedens ledelse fremmer et engagement omkring miljøarbejdet, også er de virksomheder, hvor involveringen af medarbejderne er størst.

Endeligt er vurderingen blandt de virksomheder, vi har talt med, at udgifterne ved udarbejdelsen af det grønne regnskab ligger på et acceptabelt niveau, der ikke udgør nogen uforholdsmæssigt stor omkostning for virksomheden. Der, hvor det grønne regnskab har en positiv intern effekt, vurderes de indirekte gevinster tilmed at overstige omkostningerne. Udgiftsniveauet ligger nogenlunde konstant i virksomhederne efter de første par regnskaber, hvor virksomhederne har oplevet udgiftsbesparelser.

Effekter blandt brugerne

Der er generelt en tilfredsstillende dialog mellem virksomheder og myndigheder om det grønne regnskab. Men dialogen begrænser sig oftest til formelle rettelser af det grønne regnskab. En tilsynsmyndighed vi har talt med har fundet anvendelse af de grønne regnskaber i det daglige tilsynsarbejde, nemlig som oplæg til samtale med virksomhederne i forbindelse med virksomhedsbesøg. Samtidig anvender Miljøstyrelsen det grønne regnskab i forbindelse med indberetning til det europæiske forureningsregister EPER og til andre internationale indberetninger og har dermed undgået, at stille yderligere krav til virksomhederne. Miljøstyrelsen anvender og regnskaberne i forbindelse med udarbejdelse af branchebilag.

Selvom mange virksomheder gerne vil udlevere deres grønne regnskab til offentligheden, er der generelt en meget ringe efterspørgsel efter de grønne regnskaber fra brugergrupperne, herunder naboer og NGO'er. Der synes især blandt naboer at være et meget ringe kendskab til eksistensen af de grønne regnskaber.

Forskere og studerende forekommer sammen med myndighederne at være den eneste brugergruppe, der anvender de grønne regnskaber i væsentligt omfang. Det grønne regnskab anvendes på universiteterne i forbindelse med opgaver og projekter om industrivirksomheders miljøforhold. Desuden har vi

talt med en gymnasielærer, der kan anvende det grønne regnskab i undervisningen.

Pressen i Danmark interesserer sig stort set ikke for de grønne regnskaber. Mange miljøjournalister er interviewet, men stort set alle gav udtryk for, at miljøhistorier ikke skrives over grønne regnskaber, men over uheld eller miljøovertrædelser.

Det grønne regnskab bruges i noget omfang i kommunikationen med private kunder, men virksomheder, der er interviewet i undersøgelsen, beklager sig over en meget svag interesse blandt kunderne.

Det grønne regnskab indgår i nogle kommuners indkøbspolitik, men det har reelt uden betydning for de offentlige indkøbere, vi har talt med. Indkøberne nævner som årsager hertil, at det grønne regnskab ikke i sig selv giver noget signal om miljørigtig adfærd og at det ikke på baggrund af det grønne regnskab er muligt at foretage en sammenligning af virksomhedernes miljøforhold.

Meget få virksomheder har oplevet, at investorer har efterspurgt deres grønne regnskab. Hvilket bekræftes af interview med en medarbejder ved at af de største investeringsselskaber i Danmark, hvorfra det vurderes er at det grønne regnskab ikke indeholder den fornødne information for investorer, der i stedet inddrager miljørådgivere og om nødvendigt udarbejder en miljømæssig due diligence.

Et problem ved de grønne regnskaber, der gentages af mange potentielle brugere inklusiv virksomhederne selv, er at de grønne regnskaber er vanskelige at anvende til sammenligning mellem virksomhederne. Det er således ikke muligt for den enkelte virksomhed at benchmarke sig i forhold til konkurrenten/kollegaen og det grønne regnskab har kun i meget begrænset omfang bidraget til videndeling blandt virksomhederne.

Forslag til listepunkter omfattet af grøn regnskabspligt

Nærværende bilag omfatter udvalgsflertallets forslag til hvilke virksomheder, der skal være omfattet af grøn regnskabspligt, jf. rapportens afsnit 5.2. Alle de foreslåede listepunkter, som fremgår af nedenstående 4 sider, er omfattet af bilag 1 til bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed. A 103, A 105, C 104, K 104 samt K 107 er de eneste 5 listepunkter, der ikke er omfattet af IPPC-direktivet, og kun K 107 (forbrænding af andet ikke-farligt affald end dagrenovation) er ikke omfattet af grøn regnskabspligt i dag. K 107 vurderes at have en miljømæssige betydning, der kan sidestilles med det grønt regnskabspligtige listepunkt K 106, som omfatter virksomheder, der forbrænder dagrenovationslignende affald. For disse listepunkter fastholdes en undergrænse på 20 ansatte.

Med udvalgets forslag vil listepunkterne:

- D 108 fyrværkerivirksomheder,
- J 102 virksomheder, der skal have godkendelse til produktion med genmodificerede organismer, samt
- J 103 visse af de risikovirksomheder, som er omfattet af kolonne 3 i risikobekendtgørelsen,

der i dag er omfattet af grøn regnskabspligt, og af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 ikke skulle være grøn regnskabspligtig fremover.

Dette bunder i en vurdering af, at de forhold, som betinger, at virksomhederne er på bilag 1, for D 108 og J 103 hovedsageligt omhandler risikoen ved virksomhedernes aktiviteter og kun i mindre omfang deres miljømæssige betydning. Aktiviteter omfattet af J 102 vil, såfremt der ikke er tale om lægemiddelvirksomhed eller enzymproduktion, som allerede er omfattet af de grønt regnskabspligtige listepunkter D 101 og D 104, typisk omfatte laboratoriearbejde, som også vurderes at være af mindre miljømæssig betydning.

Endvidere vil udvalgets forslag betyde, at grøn regnskabspligten bortfalder for godt 40 listepunkter fra bilag 2 i godkendelsesbekendtgørelsen. Disse listepunkter omfatter især virksomheder, der foretager overfladebehandling af metaller mv. vha. en elektrolytisk, kemisk eller støvfrembringende processer, asfaltvirksomheder, virksomheder, der fremstiller plastprodukter, foder eller kemiske stoffer og produkter, virksomheder, der imprægnerer træ, samt virksomheder, der nyttiggør ikke farligt affald, som f.eks. skrothandlere.

A. Fremstilling og forarbejdning af jern, stål og metal samt overfladebehandling af metaller og plast

A 101. Jernværker (råjern), stålværker og stålvalseværker. (i) (s)

A 102. Jern- og stålstøberier med en produktionskapacitet på mere end 20 tons pr. dag. (i) (s)

A 103. Jern- og stålstøberier med en produktionskapacitet på mindre end eller lig med 20 tons pr. dag. Undtaget er dog virksomheder med 20 ansatte eller derunder. (s)

A 104. Virksomheder, der smelter, støber, raffinerer, legerer m.v. ikke-jern metaller (herunder skrot og returgods) med en smeltekapacitet, der overstiger 4 tons pr. dag for bly og cadmium tilsammen, eller med en smeltekapacitet, der overstiger 20 tons pr. dag for andre ikke-jern metaller end bly og cadmium tilsammen. (i) (s)

A 105. Virksomheder, der smelter, støber, raffinerer, legerer m.v. ikke-jern metaller (herunder skrot og returgods) med en smeltekapacitet, der er mindre end eller lig med 4 tons pr. dag for bly og cadmium tilsammen, eller med en smeltekapacitet, der er mindre end eller lig med 20 tons pr. dag for andre ikke-jern metaller end bly og cadmium tilsammen, dog med undtagelse af virksomheder af håndværksmæssig karakter, herunder guld- og sølvsmedjer. Undtaget er dog virksomheder med 20 ansatte eller derunder.

A 106. Virksomheder, der producerer andre metaller end jern fra malm, koncentrat og sekundære råmaterialer ved hjælp af metallurgiske, kemiske eller elektrolytiske processer. (i) (s)

A 107. Smedjer med hamre, hvis slagenergi overstiger 50 kJ pr. hammer, når den samlede indfyrede effekt i ovnene samtidig overstiger 20 MW. (i)

A 108. Virksomheder, der pålægger et beskyttelseslag af smeltet metal, herunder varmforzinkningsvirksomheder, når mængden af materiale, som skal pålægges smeltet metal, overstiger 2 tons pr. time. (i) (s)

A 109. Virksomheder, der foretager overfladebehandling af metaller og plastmaterialer ved hjælp af en elektrolytisk eller kemisk proces, når det samlede volumen af de anvendte kar (forbehandlingsbade, procesbade og aftræksbade, men eksklusive skyllekar) overstiger 30 m³. (i)

A 110. Anlæg til ristning eller sintring af malm, herunder svovlholdig malm. (i) (s)

B. Forarbejdning af visse råstoffer

B 101. Cementfabrikker. (i) (s)

B 102. Glasværker og virksomheder, der fremstiller glasfibre, inklusive fremstilling af glasuldsfibre, hvor smeltekapaciteten er på mere end 20 tons pr. dag. Mineraluldsfabrikker og virksomheder der smelter mineralske stoffer, inklusive fremstilling af mineralfibre, hvor smeltekapaciteten er på mere end 20 tons pr. dag. (i) (s)

B 103. Virksomheder, der fremstiller keramiske produkter ved brænding, f.eks. tagsten, mursten, ildfaste sten, fliser, stentøj, porcelæn, klinker, glaserede rør, samt molerværker, hvis virksomheden har en produktionskapacitet på mere end 75 tons pr. dag, eller hvis virksomheden har en ovnkapacitet (ovnstørrelse) på mere end 4 m³ og en sættekapacitet på mere end 300 kg pr. m³. (i)

B 104. Virksomheder, der fremstiller kulstof (fuldbrændt kul) eller elektrografit ved forbrænding eller grafitisering. (i)

B 105. Anlæg til udvinding af asbest eller fremstilling af produkter af asbest. (i) (s)

B 106. Kalkværker og kridtværker med en produktionskapacitet på mere end 50 t/dag. (i)

C. Indvinding og behandling af mineralolie, mineralolieprodukter og naturgas

C 101. Raffinaderier, der behandler mineralolie, og anlæg for indvinding af mineralolie, herunder på de kystnære dele af søterritoriet. (i) (s)

C 102. Anlæg for indvinding, lagring, behandling eller oparbejdning af naturgas og gas, herunder på de kystnære dele af søterritoriet. (i)

C 104. Tjæredestillationsanlæg. Undtaget er dog virksomheder med 20 ansatte eller derunder. (s)

D. Kemisk og biologisk fabrikation m.v.

D 101. Virksomheder, der ved en kemisk eller biologisk proces fremstiller organiske eller uorganiske kemiske stoffer, produkter eller mellemprodukter, herunder enzymer. (i) (s)

D 102. Petrokemisk industri. (i) (s)

D 103. Kunstgødningsfabrikker. (i)

D 104. Virksomheder, der ved en kemisk eller biologisk proces fremstiller lægemidler. (i) (s)

D 105. Virksomheder, der ved en kemisk eller biologisk proces fremstiller farvestoffer, tilsætningsstoffer eller hjælpestoffer, herunder til levnedsmiddelindustrien. (i) (s)

D 106. Virksomheder, der fremstiller basisplantebeskyttelsesmidler eller biocider. (i) (s)

D 107. Virksomheder, der fremstiller skumplast eller andre polymere materialer. (i)

E. Oparbejdning af vegetabiliske råvarer

E 101. Cellulosefabrikker og papirmassefabrikker. Papirfabrikker og papfabrikker med en produktionskapacitet på mere end eller lig med 20 tons/dag. (i) (s)

E 102. Virksomheder, der foretager forbehandling (vask, blegning eller mercerisering) eller farvning af fibre eller tekstilstoffer med en behandlingskapacitet på mere end 10 tons pr. dag. (i)

E 103. Oliemøller og andre anlæg for raffinering eller behandling af vegetabiliske olier med en kapacitet til produktion af færdige produkter på mere end 300 tons pr. dag i gennemsnit på kvartalsbasis. (i) (s)

E 104. Sprit- og gærfabrikker med en kapacitet til produktion af færdige produkter på mere end 300 tons pr. dag i gennemsnit på kvartalsbasis. (i)

E 105. Sukkerfabrikker med en kapacitet til produktion af færdige produkter på mere end 300 tons pr. dag i gennemsnit på kvartalsbasis. (i) (s)

E 106. Bryggerier og mineralvandsfabrikker med en kapacitet til produktion af færdige produkter på mere end 300 tons pr. dag i gennemsnit på kvartalsbasis. (i)

E 107. Brødfabrikker og engrosbagerier med en kapacitet til produktion af færdige produkter på mere end 300 tons pr. dag i gennemsnit på kvartalsbasis. (i)

E 108. Kartoffelmelsfabrikker med en kapacitet til produktion af færdige produkter på mere end 300 tons pr. dag i gennemsnit på kvartalsbasis. (i)

E 109. Møllerier med en kapacitet til produktion af færdige produkter på mere end 300 tons pr. dag i gennemsnit på kvartalsbasis. (i)

E 110. Andre virksomheder, der foretager behandling og forarbejdning med henblik på fremstilling af levnedsmidler på basis af vegetabiliske råstoffer med en kapacitet til produktion af færdige produkter på mere end 300 tons pr. dag i gennemsnit på kvartalsbasis. (i)

F. Oparbejdning af animalske råvarer

F 101. Slagterier med en kapacitet til produktion af slagtekroppe, herunder slagtet fjerkræ, på mere end 50 tons pr. dag. (i) (s)

F 102. Virksomheder, der foretager behandling og forarbejdning med henblik på fremstilling af levnedsmidler på basis af animalske råstoffer (bortset fra mælk) med en kapacitet til produktion af færdige produkter på mere end 75 tons pr. dag. (i)

F 103. Fiskemelsfabrikker og kødfoderfabrikker (destruktionsanstalter), herunder benmelsfabrikker, blodmelsfabrikker, blodplasmafabrikker og fjermelsfabrikker med en behandlingskapacitet på mere end 10 tons pr. dag. (i) (s)

F 104. Garverier med en behandlingskapacitet for færdige produkter på mere end 12 tons pr. dag. (i)

F 105. Virksomheder for behandling og forarbejdning af mælk eller flydende mælkefraktioner, når den modtagne mængde mælkebaseret råvare er på mere end 200 tons pr. dag i gennemsnit på årsbasis. Eksempelvis mejerier og virksomheder for fremstilling af ost, tømælk, smør og smørblandingsprodukter. (i) (s)

F 106. Virksomheder i øvrigt for fremstilling af skaldyrs- eller fiskeprodukter, herunder konserverede og dybfrosne produkter, med en kapacitet til produktion af færdige produkter på mere end 75 tons pr. dag. (i)

G. Kraft- og varmeproduktion

G 101. Kraftværker, varmeproducerende anlæg, gasturbineanlæg og gasmotoranlæg med en samlet indfyret effekt på mere end 50 MW. (i)

G 102. Koksværker. (i) (s)

G 103. Kulforgasningsanlæg og likvificeringsanlæg. (i) (s)

H. Flyvepladser

Ingen.

I. Husdyrproduktion

Ingen.

J. Andre listevirksomheder

J 101. Industriel udvinding eller fremstilling af protein eller pektin. (i) (s)

J 104. Virksomheder, der behandler overflader på stoffer, genstande eller produkter under anvendelse af organiske opløsningsmidler, navnlig med henblik på afpudding, bejdsning, påtrykning, coating, affedning, imprægnering, kachering, lakering eller rensning, med en forbrugskapacitet med hensyn til organiske opløsningsmidler på mere end 150 kg pr. time eller mere end 200 tons pr. år. (i)

K. Nyttiggørelse og bortskaffelse af affald

K 101. Anlæg der nyttiggør farligt affald efter en af metoderne R1, R5, R6, R8 eller R9, som nævnt i bilag 6B til affaldsbekendtgørelsen, med en kapacitet på mere end 10 tons/dag. (i)

K 102. Anlæg for bortskaffelse af farligt affald efter en af metoderne D1 – D9 eller D11 - D13, som nævnt i bilag 6A til affaldsbekendtgørelsen. (i)

K 103. Anlæg til biologisk eller fysisk-kemisk behandling, som defineret i pkt. D8 og D9 i bilag 6 A til affaldsbekendtgørelsen, af ikke-farligt affald forud for bortskaffelse med en kapacitet på mere end 50 tons affald pr. dag. (i)

K 104. Shredderanlæg. Undtaget er dog virksomheder med 20 ansatte eller derunder. (s)

K 105. Deponeringsanlæg for ikke-farligt affald, som enten modtager mere end 10 tons affald pr. dag, eller som har en samlet kapacitet på mere end 25.000 tons, med undtagelse af anlæg for deponering af inert affald. (i)

K 106. Anlæg til forbrænding af dagrenovations- eller dagrenovationslignende affald med en kapacitet på mere end 3 tons pr. time. (i) (s)

K 107. Anlæg der forbrænder andet ikke-farligt affald end dagrenovation med en kapacitet på mere end 3 tons pr. time. Undtaget er dog virksomheder med 20 ansatte eller derunder.

Parallelopstilling over eksisterende regler om grønne regnskaber og mulige ændringer

Nedenstående oversigt er en forsimplet illustration af sammenhængen mellem kravene i den nuværende model for grønne regnskaber (bek. nr. 1515 af 14. december 2006) og den foreslåede fremtidige model omfattende en grundmodel og en miljøledelsesmodel, sådan som det er beskrevet i rapportens kapitel 5. De nuværende bestemmelser i bekendtgørelsen om grønne regnskaber fremgår af venstre kolonne, hvor det er anført hvilken § i bek. 1515, der er tale om.

Oversigten er underopdelt i nedenstående temaer:

- Hvad er et grønt regnskab, og hvilke virksomheder skal lave det,
- Basisoplysninger,
- Treårig miljøberetning,
- Årlig miljødatarapport,
- Oplysningernes form,
- Kvalitetssikring samt
- Indsendelse og offentliggørelse.

"GRR" står for "grønt regnskab".

	Hvad er et grønt regnskab, og hvilke virksomheder skal lave det	
Nuværende bestemmelser	Ny grundmodel	Ny miljøledelsesmodel
§ 1 Perioder og aktiviteter	Miljøberetningen laves minimum hvert 3. år, idet den generelt ikke vurderes at have ny relevans hvert år. Miljødatarapporten laves årligt.	
Krav om at ca. 1000 virksomheder på GRR bek.'s bilag 1 skal udarbejde GRR for hvert regnskabsår, stk. 1	Alle 650 nuværende IPPC-virksomheder samt omkring ca. 60 andre virksomheder med tilsvarende miljømæssig betydning omfattes af pligten. Herved er der fokus på DK's opfyldelse af PRTR-krav, og offentlighedens mulighed for indsigt.	
Biaktiviteter skal omfattes, hvis hovedaktiviteten er GRR-pligtig, stk. 2	Bestemmelserne om, hvordan der skal rapporteres for biaktiviteter fastholdes, idet PRTR-krav betyder, at alle i-mærkede aktiviteter er relevante.	
Virksomheder hvor kun i-mærkede biaktiviteter er regnskabspligtige skal aflægge regnskab for biaktivitet, stk. 3.		
§ 2 Mulighed for samlet GRR på koncernniveau dog med særskilt rapportering for hvert anlægsområde fsva basisoplysninger, oplysninger om arbejdsmiljø, vilkårsovertrædelser, væsentlige klager og afvigelser samt miljøforhold og egenkontrol	Muligheden justeres, så miljødatarapporten samt virksomhedsspecifikke nøgletal i miljøberetningen rapporteres for hvert anlægsområde. Hermed fås relevante PRTR-data for hvert anlægsområde, og der er endvidere fokus på grundlaget for virksomhedens miljøindsats.	Muligheden justeres, så der udelukkende kræves særskilt rapportering for hvert anlægsområde fsva. PRTR-oplysninger.
§ 3 Oplysninger krævet ved anmeldelse til Erhvervs- og selskabsstyrelsen samt krav om opdatering	Oplysningerne justeres, så der ved anmeldelsen fås styr på alle relevante basisoplysninger, herunder hvilken regnskabsperiode virksomheden vil anvende samt om evt. miljøcertificering. Når en digital løsning er etableret vil anmeldelsen ske via et centralt indberetningssted, og oplysningerne præsenteres i det grønne regnskab som basisoplysninger. Der skal fastsættes kriterier for indmeldelse af ændringer.	
§ 4 Krav om bestemt rækkefølge	Kravet der bl.a. skal gøre det nemt for tilsynsmyndigheden at finde de data, der skal vurderes, jf. § 11, bør udgå, da det foreslås, at tilsynsmyndighedens vurdering fremover kun skal omfatte PRTR-data, og da en digital løsning vil sikre en struktureret præsentation af PRTR-data. Endelig bør virksomhederne have mulighed for at tilpasse regnskabernes udseende til egne og interessenters behov.	

Basisoplysninger		
Nuværende bestemmelser	Ny grundmodel	Ny miljøledelsesmodel
§ 5 Basisoplysninger,	Basisoplysninger udgår som løbende oplysningskrav, når en digital løsning er etableret og oplysningerne fra virksomhedernes anmeldelse, jf. § 3, samt evt. også oplysninger fra cvr-registret kan bruges.	
Evt. bestemmende moderselskab, nr. 1		
Branche og listepunkt, nr. 2		
Hoved- og biaktivitet, nr. 3		
Væsentligste miljøgodk. og tilladelser, nr. 4		
Recipient, nr. 4		
Dato for seneste revision af miljøgodkendelse, nr. 5		
Kvalitativ beskrivelse af væsentligste miljøforhold, nr. 6		

Treårig miljøberetning		
§ 6 Ledelsens redegørelse	Ændres til:	Oplysninger om virksomhedens
Hvorfor er valgte opl. væsentlige, nr. 1	Oplysninger om virksomhedens	1) Miljøpolitik
Hvorvidt miljøpolitik, miljømål, nr. 2	1) Miljøpolitik	2) Miljøforhold, der medfører væsentlige miljøpåvirkninger i tilknytning til aktiviteter,
Konkrete resultater, herunder på energi, transport og affaldsområdet nr. 2	2) Miljøforhold, der medfører væsentlige miljøpåvirkninger i tilknytning til aktiviteter,	3) Miljømål i forhold til de væsentlige miljøforhold
Hvorvidt miljøkrav til leverandører, nr. 3	3) Miljømål i forhold til de væsentlige miljøforhold	4) Indsats og resultater samt overensstemmelse med miljømål.
Medarb inddragelse i miljøarbejdet, nr. 4	4) Indsats og resultater samt overensstemmelse med miljømål.	Kravet betyder ingen ændringer for EMAS-virksomheder, hvor EMAS-redegørelsen omfatter de ovenstående punkter.
Arbejds miljømæssige risici ved forurenede stoffer, støv og støj, nr. 5	Herudover skal som noget nyt oplyses om udviklingen i væsentlige virksomhedsspecifikke nøgletal for udvalgte miljøforhold.	ISO-virksomheder skal som noget nyt offentliggøre ovenstående oplysninger, som de via deres certificering er forpligtede til at dokumentere.
Indsats for at afhjælpe og forebygge eventuelle vilkårsovertrædelser, nr. 6	En række af de øvrige hidtidige oplysningskrav til ledelsens redegørelse vurderes at kunne indgå i ovenstående oplysningskrav ligesom oplysninger om støj, støv og lugt, der hidtil har indgået i miljødatadelen. Andre oplysninger vurderes at have for ringe generel relevans, bl.a. fordi miljøberetningen er treårig. Der bør kun fastsættes krav vedr. ydre miljø.	
Hvorvidt virksomheden haft væsentlige klager, der har ført til ændringer i drift/indretning, nr. 7		
Væsentlige afvigelser i forhold til seneste GRR, nr. 8		

Årlig miljødatarapport				
Nuværende bestemmelser	Ny grundmodel	Ny miljøledelsesmodel		
§ 7 Oplysninger om miljøforhold	Fortsat krav om oplysning om væsentligt forbrug.	Krav om oplysninger om emissioner og affaldsmængder så PRTR-krav er dækket ind:		
Væsentligt forbrug energi, vand og råvarer, stk. 1 nr. 1	Fortsat oplysning om emissioner og affaldsmængder, dog justeret, så PRTR-krav er dækket ind: <ul style="list-style-type: none"> - væsentlige udledninger til luft, vand og jord inkl. særskilt oplysning om udledninger fra uheld, - spildevandsmængder, - affaldsmængder til genanvendelse, forbrænding og deponering samt farligt og ikke farligt affald inkl. særskilt oplysning om affald ifbm uheld - mængder og medtager af eksporteret farligt affald 	<ul style="list-style-type: none"> - væsentlige udledninger til luft, vand og jord inkl. særskilt oplysning om udledninger fra uheld, - spildevandsmængder, - affaldsmængder til genanvendelse, forbrænding og deponering samt farligt og ikke farligt affald inkl. særskilt oplysning om affald ifbm uheld - mængder og medtager af eksporteret farligt affald 		
Væsentlige stoffer i produktionsprocesser, stk. 1 nr. 1a				
Væsentlige stoffer i udledning til luft, vand og jord stk. 1, nr. 1b				
Væsentlige stoffer i produkter, stk. 1, nr. 1b				
Væsentlige stoffer i affald, stk. 1, nr. 1c				
Volumen af røggasser, stk. 1, nr. 2				
Spildevandsmængde, stk. 1, nr. 2				
Samlet affaldsmængde, stk. 1, nr. 3a				
Affaldsmængde til genanvendelse, forbrænding og depot, stk. 1, nr. 3b			Ikke relevans af PRTR-krav oplyses evt. aht. muligheden for at kontrollere, at PRTR-bestemmelserne efterleves.	Ikke relevans af PRTR-krav oplyses evt. aht. muligheden for at kontrollere, at PRTR-bestemmelserne efterleves.
Affaldsmængder opdelt på væsentlige fraktioner og indsats til sortering af affaldet, stk. 1, nr. 3c og 3d			Emissioner og stoffer ud over PRTR-kravene, som virksomheden vurderer, er væsentlige, skal medtages.	
Støj-, støv- og lugtforhold, stk. 1, nr. 4	De øvrige hidtidige oplysningskrav vurderes at kunne indgå i ovenstående oplysningskrav, at have for ringe generel relevans eller at være mere relevante at oplyse om i miljøberetningen.			
Ikke relevans af opl. krav skal også oplyses, stk. 2				
§ 8 Udviklingen i miljøforhold de sidste 5 år	Kravet udelades, når digital løsning er på plads			
§ 9 Resumé af resultaterne af virksomhedens egenkontrol	Kravet udelades, da det vurderes at have manglende generel relevans			

	Oplysningernes form	
Nuværende bestemmelser	Ny grundmodel	Ny miljøledelsesmodel
§ 10 Oplysningernes form	Hensyntagen til ikke faglig kyndig læser skal ikke være obligatorisk, da virksomhederne skal have mulighed for at tilpasse regnskabernes udseende til egne og interessenters behov.	
Opstilling overskueligt aht. ikke fagligt kyndig læser, stk. 1		
Opl. om angivne værdier er målt, beregnet eller anslået, stk. 2	Aht. DK's opfyldelse af PRTR-krav suppleres de nuværende stk. 2 og 3 med krav om	
Opl. angives som absolutte tal regnet for hele regnskabsåret, stk. 3	<ul style="list-style-type: none"> - at oplyse om den anvendte metode ved måling eller beregning - baggrundsdata med beskrivelse af anvendt metode til dataindsamling opbevares på virksomheden i 5 år. 	
Gruppering af stoffer tilladt, stk. 3		
Mulighed for indeksering af konkurrencefølsomme data om input (forbrug af energi, vand og råvarer), stk. 4	De nuværende bestemmelser i stk. 4 til 6 bør justeres, så indeksering og fortrolighedsbeholdelse sker inden for forvaltningslovens rammer og så DK's PRTR-krav opfyldes.	
Begrundelse for indeksering af konkurrencefølsomme data, stk. 4		
Krav vedr. oplysning om brugt basisår ved indeksering, stk. 5		
Oplysning og forklaring om ændrede metoder eller grundlag for måling eller opgørelse, stk. 6		

	Kvalitetssikring	
Nuværende bestemmelser	Ny grundmodel	Ny miljøledelsesmodel
§ 11 Ved oplysning om revision internt eller eksternt, oplyses navn på evt. sagkyndig samt erklæring	Beholdes	Safremt auditor/verifikator fremover kan eller skal vurdere kvaliteten af PRTR-data aht. PRTR-forordningen, skal der oplyses herom, når regnskabet offentliggøres.
§ 12 Tilsynsmyndighedens udtalelse	Udtalelsen skal udelukkende omfatte PRTR-data, hvor udtalelsen tidligere omfattede de forhold, tilsynsmyndigheden måtte forventes at have et kendskab til. Selve udtalelsen skal kun omfatte resultatet af vurderingen.	
Frister og procedurer for tilvejebringelse af udtalelse, stk. 1 - 5		
Tilsynsmyndighedens udtalelse skal bygge på eksisterende kendskab og kort vurdere indholdet af relevante dele af GRR, stk. 6	Frister og procedurer justeres på baggrund af ændring af bestemmelser om indsendelse det grønne regnskab.	
	Virksomheder på miljøledelsesmodellen skal kun have tilsynsmyndighedens udtalelse vedr. kvaliteten af PRTR-data, hvis ikke auditor/verifikator leverer denne. Se evt. § 11 og § 14.	

Indsendelse og offentliggørelse		
Nuværende bestemmelser	Ny grundmodel	Ny miljøledelsesmodel
§ 13 Indsendelse af GRR til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	En digital løsning kan muliggøre, at det grønne regnskab (miljødatarapport og miljøberetning) indberettes på virk.dk, og data fra virksomhedens anmeldelse vil kunne indgå som basisoplysninger.	
Virksomheden skal indsende regnskab til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen (med tilsynsmyndighedens udtalelse), stk. 1	Miljøberetningen kan bestå af et eller flere dokumenter, der evt. kan omfatte en bredere sammenhæng som f.eks. en bæredygtighedsrapport. Beretningen kan indberettes som en eller flere filer. Det bør overvejes, om der i visse tilfælde kan er behov for læsevejledning.	
Fristerne fra årsregnskabsloven skal følges, stk. 2	Der vil blive etableret en kommenteringsmulighed i tilknytning til datadelen.	
EogS offentliggør regnskab, stk. 3.	Kravet om parallelitet til frister i årsregnskabsloven erstattes med bestemmelse om, at miljøberetning/miljødata skal indsendes/indtastes senest 5 måneder efter afslutning af den regnskabsperiode, virksomheden har lagt sig fast på ifbm. anmeldelsen. 5 måneder svarer til, hvad der er fastsat i PRTR-bekendtgørelsen.	
	Miljøstyrelsen offentliggør regnskaberne i en miljømæssig kontekst. Regnskaberne bør endvidere kunne fremsøges via CVR-registret.	
	Mhp. at styrke regnskaberne strategiske funktion stilles krav om ledelsespåtegning af miljøberetningen samt PRTR-data. (Ex.: Bestyrelsen/direktionen har dd behandlet og godkendt miljøberetningen/ PRTR-data for perioden xx – yy.)	
	Det kan overvejes at udlade krav om særskilt digital indberetning af PRTR-data for EMAS-virksomheder, da disse typisk vil fremgå af EMAS-redegørelsen, og et sådant krav derfor vil være en slags krav om dobbeltrapportering.	
§ 14 EMAS-registrede virksomheder kan indsende miljøredegørelse i stedet for GRR uden udtalelse fra tilsynsmyndighed med kopi til denne		ISO-virksomheder kan indberette på samme vis som EMAS-virksomheder.
§ 15 Virksomheden kan indsende frivilligt GRR efter samme bestemmelser	Beholdes	